
ЖИТНО ЗЪРНО

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *	Държава въ държава.
Ели	За смисъла на човешкия животъ.
Боянъ Боевъ	Паневритмията.
Д. Стояновъ	Незнайното.
2.	Третиятъ натюрель.
По Карлъ Хутеръ	Еволюция на формата на носа.
* * *	Ржцетъ на Рузвелтъ и Джонъ Рокфелеръ.
Ас. А.	Опитъ за очертаване пътя на новата музика.
Д-ръ Е. Р. Коенъ	Окултниѣ елементи въ свѣтовната литература.
Учительтъ говори:	Живата Природа.
Изъ „Живото Слово“.	
Ст.	Бѣлина (стихове).
Ц. Г. Симеонова	Богоизбранията.
О. Славчева	Смирение.
Изъ вълшебната книга на природата:	Риби, които може да се удавятъ.
Здраве, сила и животъ.	
Вести и книгописъ.	
Le Maître parle:	Dieu.

SOMMAIRE

* * *	L'Etat dans l'Etat.
Eli	Le sens de la vie humaine.
B. Boëv	La Paneurythmie.
D. Stoïanov	L'Inconnu.
G.	Le troisieme naturel.
D'après Karl Huter	L'évolution de la forme du nez.
* * *	Les mains de Roosevelt et de John Rockfeller.
As. A.	La voie de la nouvelle musique (esquisse).
Dr. E. R. Cohen	Eléments occultes dans la littérature mondiale.
Le Maître parle:	La nature vivante.
„De la parole vivante“	
St.	Blancheur (vers).
Tzv. Siméonova	L'Elu de Dieu.
O. Slavtcheva	Humilité.
Du livre enchanteur de la Nature:	Poissons qui peuvent se noyer.
Sante, force et vie	
Nouvelles et livres nouveaux.	
Le Maître parle:	Dieu.

ЖИТНО ЗЪРНО

ГОД. IX.

КН. 2—3

ДЪРЖАВА ВЪ ДЪРЖАВА

Свѣтътъ е най-великото учреждение, коего великигъ хора познаватъ, По-разумно уредено учреждение отъ него нѣма въ видимата, материална вселенна. Въ неговото устройство участвуватъ главно три рода сили: физически, астрални или чувствени и динамически или умствени. Има и други сили отъ по-високъ редъ, които действуватъ въ свѣта, но въ човѣшкия животъ, така както той сега се развива на земята, при тази степенъ на съзнание, което днешнитѣ хора иматъ, тѣзи три рода сили сж главнитѣ, основнитѣ. Всѣки човѣкъ на земята — за да остане въ сферата на човѣшкия животъ — минава презъ три основни процеси: физически, астраленъ и умственъ, въ които се проявяватъ поменатитѣ три вида сили. Законитѣ, по които действуватъ тия сили, се коренно различаватъ помежду си, тѣ даватъ понѣкога диаметрално противоположни резултати, макаръ да преследватъ въ края на краищата една обща, единна целъ. И полеже съвременнитѣ хора, така както сж построени, съзнаватъ и виждатъ обективно само проявата на така нареченитѣ физико химични сили, къмъ които се мжчатъ да сведатъ всички физически, биологически и душевни прояви, гѣ не могатъ да се освободятъ отъ постигнатитѣ и непреодолими противоречия, що терзаятъ научната и философска мисль. За тѣхъ реално, обективно е само физичното, вещественото, само то се подава на измѣрване, изчисляване, тегло. Душевното за тѣхъ е субективно, „иррационално“, „несъизмѣримо“. Ето защо, тѣ признаватъ общевалидна закономерность, принудителна необходимость само на физичното, видимото, а въ душевното, невидимото, макаръ и съзнавано, тѣ мислятъ, че може да царува субективенъ произволъ. Днешнитѣ хора си въобразяватъ, че могатъ да желаятъ каквото щатъ и както щатъ, че могатъ да чувствуватъ и да се отнасятъ къмъ чувствата на другитѣ безнаказано както щатъ, че могатъ да мислятъ каквото и както искатъ. Тѣ си въобразяватъ, че могатъ едно да мислятъ, а друго да говорятъ и вършатъ. Тѣмъ и презъ умъ не имъ минава, че подобенъ родъ действия подготвятъ латентни конфликти въ подсъзнанието, които рано или късно ще се проявятъ въ живота на човѣка въ една остра форма, която може да подкоси и здравето му и душевното му равновѣсие. Хората не съзнаватъ какво реално влияние оказватъ върху тѣхния животъ и сждба тукъ, въ физическия, обективенъ свѣтъ, субективнитѣ „състояния на съзнанието“ — желания, чувства, мисли. Въ областта на подсъзнанието се подготвятъ понѣкога такива душевни конспирации, които чакатъ своето

време, определено отъ жизнения ритъмъ на човѣка, за да направятъ цѣлъ превратъ въ живота му.

Въ този редъ на мисли, хората сж „изпразднили“ свѣта отъ всичко разумно, което седи по-високо отъ тѣхъ. Тѣ не признаватъ съществуването на други по-разумни, по-интелигентни същества отъ тѣхъ, които работятъ въ невидимитѣ и недостъпни за нашитѣ сетива сфери на вселенната. Тѣ не искатъ да допуснатъ единъ обективенъ редъ въ чувствения и умственъ свѣтове, които намъ сж само субективно дадени. Оттамъ и погрѣшниятъ възгледъ, че хората сж еднички фактори въ живота, че тѣ иматъ правото и свободата да разполагатъ както искатъ съ богатата на природата, която за тѣхъ не е нищо друго, освенъ единъ бездушень механизъмъ, управляванъ отъ слепи механични закони. Но дали този най-популярень днесъ възгледъ за природата е наистина правъ? Дали природата е такава, каквато я схващатъ съвременнитѣ учени? Дали онова, което тѣ изнасятъ като „природни закони“ е мѣродавно за Живата Природа въ нейната цѣлостъ? Достатъчно е да си спомнимъ, че съвременнитѣ хора боравятъ въ едно малко сѣчение отъ физическия свѣтъ, че тѣ още не сж пристѣпили да изучаватъ обективно другитѣ две велики области на Живата Природа — астралната и умствената, за които бѣ дума въ началото, за да схванемъ, доколко съвременнитѣ разбирания за свѣта сж мѣродавни въобще.

Разбира се, има нѣща, които сж вѣрни, защото сж почерпени отъ опитъ, и тѣ сж съ онази незиблема основа, на която се гради човѣшкиятъ животъ. Изобщо би могло да се каже, че разбиранията на човѣка сж прави дотолкова, доколкото се простира неговиятъ опитъ. Вънъ отъ своя опитъ, човѣкъ не може да разрешава въпроситѣ на живота.

Ето защо, хората днесъ трѣбва да се освободятъ отъ своитѣ тѣсногърди, едностранчиви възгледи за природата, ако искатъ да се отърватъ отъ ненуждни страдания. Тѣ трѣбва да разбератъ великия свѣтовень редъ на мировата държава, нейнитѣ основни принципи и закони, ако искатъ да се осмисли живота имъ и да придобие работата имъ трайно значение. Тѣ все още устройватъ и личния си и общественъ животъ по свои разбирания, които често пжти сж диаметрално противоположни на законитѣ на Живата Природа и по такъвъ начинъ идватъ въ стѣлкновение съ нейния редъ. Всредъ мировата държава, всредъ великия природень строй, тѣ искатъ да установятъ свой, човѣшка държава, своя, човѣшка властъ, свой произволенъ строй на живота. Въ тази смисълъ на думата, човѣшкиятъ редъ на земята, който отхвърля върховния суверенитетъ на мировата държава, който не признава едничката суверенна воля на свѣта, представя държава въ държава. А коя силна и авторитетна властъ, която има предъ видъ благо на цѣлия народъ, би допуснала да се шири друга властъ, противна на нейната общо-държавна политика? Коя истинска властъ, която служи на общи цели, би позволила да се бъркатъ въ нейнитѣ функции неотговорни фактори?

А съ право може да се каже, че хората днесъ действуватъ като държава въ държава въ свѣта, че тѣ действуватъ като неотговорни фактори. Тѣ мислятъ, че могатъ да разполагатъ безотговорно и неограничено съ всички блага на Природата, съ всички нейни сили и съкровища. Тѣ я третиратъ като нѣщо, което трѣбва да надвиятъ, за да об-

себятъ неговитѣ богатства. Тѣ използватъ безогледно минералнитѣ и богатства, растенията, животнитѣ, често за разрушителни цели. Тѣ мислятъ дори, че могатъ да разполагатъ безнаказано и съ човѣшкия животъ.

Ала хората едно трѣбва да помнятъ — Природата винаги въ края на краищата възстановява своя суверенитетъ, тя винаги утвърждава своята върховна властъ. Досегашиянтъ исторически опитъ дава блестящи доказателства за това: цѣли континенти сж загивали въ конвулсиитѣ на страхотни катаклизми, изчезвали сж и сж били безвъзвратно затривани отъ лицето на земята велики раси, народи и царства съ тѣхната блестяща култура. Тѣ сж изчезвали съ своя преходенъ редъ, но Живата Природа, сиречь она великъ и разуменъ космиченъ редъ, винаги пребжда.

Днесъ хората, подържащи единъ грубо-материалистиченъ възгледъ за живота, който се мжчатъ да прокаратъ въ цѣлия политически и стопански строй, въ наука, философия, вѣроизповѣдание, се натъкватъ на остри противоречия, които произтичатъ отъ стълкновението имъ съ Природата, съ нейната суверенна властъ. Напраздно се мжчатъ тѣ да установятъ единъ редъ мимо нейния редъ. Напраздно се мжчатъ да разрешатъ парливитѣ проблеми на настоящето на своя глава, по свое разбиране, съ свои похвати. Мислятъ ли съвременнитѣ хора, че ще могатъ нѣкога да разрешатъ по този начинъ парливия економически въпросъ, който се е разтворилъ като язва въ стопанската криза? Никога. И защо? Защото този въпросъ е отдавна разрешенъ отъ Живата Природа. Тя е предвидила съ математическа точностъ нуждитѣ на всички сжщества на земята, отъ най-микро-скопичната тваръ до човѣка. Тя е опредѣлила съ безпогрѣшка точностъ бюджета на всѣко живо сжщество. Тя е отпуснала всички блага на живота изобилно за всички. Но хората, които си позволяватъ да разполагатъ съ нейнитѣ блага по свое усмотрение, които си иматъ своя „стопанска политика“, нарушаватъ нейния великъ редъ и по такъвъ начинъ предизвикватъ тия неизлѣчими противоречия и тия нескончаеми борби между отдѣлнитѣ индивиди, отдѣлнитѣ економически съсловия.

Ако съвременнитѣ хора биха се спрѣли да изчислятъ каква грамдна енергия харчи Живата Природа, за да подържа живота на единъ човѣкъ, тѣ биха се натъкнали на астрономически цифри. Колко би струвало, да речемъ, единъ грамъ — казано на земенъ езикъ — мисловна енергия? Още повече, като се има предъ видъ, че за да се приспособи за мозъка на съвременния човѣкъ, тя трѣбва предварително да се трансформира. И тази трансформация се извършва отъ високо интеллигентни сжщества, чиято дейность остава скрита за обикновенитѣ хора, сжщества, които слизатъ отъ по-високитѣ полета на космоса, за да преработятъ и пригодятъ тази енергия за човѣшкия мозъкъ. На материалистично настроенитѣ люде този фактъ може да се стори фантастиченъ, но това не пречи той да бжде вѣренъ. Той е елементъ отъ живия опитъ на онеи велики Посветени, на ония истински гении на човѣчеството, предъ чийто вътрешенъ взоръ се е разкрилъ великия свѣтовенъ редъ на мировата държава, на „Царството Божие“, съ всичката му дивна хармония и красота.

Ели

За смисъла на човѣшкия животъ

Ако се запита който и да било дали живота на човѣка има смисълъ, всѣки би отговорилъ положително, безъ много да се замисли, че има смисълъ. И ето, единъ вижда смисъла въ това, че животътъ му е даденъ да натрупа колкото се може повече богатства; другъ пъкъ го вижда само въ удоволствията — яденето и пиенето; трети намира смисълъ въ живота като се отдаде да работи само въ една насока — наука, изкуство, религия, моралъ, политика и пр. и пр.; четвърти пъкъ не намиратъ никакъвъ смисълъ въ живота — тѣ създаватъ и цѣла песимистична философия, култъ на самоизтребването и пр. работи. Погледнемъ ли, обаче, малко до-дълбоко, ще трѣбва отъ една страна да отдадемъ право на всички, а отъ друга страна ще установимъ, че всички тия сортове смисълъ въ живота сж само известни залъгалки или най-малко едни повърхностни — недостатъчни разрѣшения на въпроса. Защо? -- Защото въ края на краищата всички хора умиратъ и отъ тѣхното лично дѣло не остава нищо. Или ще кажатъ, всѣки единъ човѣкъ тика съ своето дѣло самия животъ напредъ, така свѣтътъ се развива и еволюира. Може би нищо не би могло да се възрази на това, но всѣки мислящъ чувствува и вижда, че едно подобно развитие е безсмислено, защото нѣма целъ, а еволюция безъ целъ, безъ целесъобразностъ не е еволюция.

Въпросътъ се поставя малко по-широко — има ли смисълъ животътъ въобще? Що е животъ, трудно е да се отговори. Ученитъ хора считатъ, че животътъ е вѣчна или невѣчна (въ по-ограниченъ смисълъ) метаморфоза на протоплазмата на клеткитъ въ организмитъ; други считатъ, че животътъ е сборъ отъ проявитъ на отдѣлнитъ индивиди и на хората, обществата въ своята целостъ. Ала всички тѣзи схващания сж все механистични схващания, които спиратъ на задънена улица. Виталистичното и Неовиталистичното течение въ науката не схващатъ така въпроса за живота. Споредъ тѣзи учения счита се, че животътъ е нѣщо по-вече отъ материята, отъ механизма, въ който се проявява. И наистина неизмѣрима е разликата между една машина и живия организъмъ. Фактътъ, че ако една машина се повреди малко престава да функционира, а единъ живъ организъмъ, ако се нарани раната зараства сама и всичко трѣбва въ редъ както и преди, говори много красноречиво въ полза на Витализма (resp. Неовитализма), че животътъ е нѣщо повече отъ самия механизъмъ, отъ материята. Много примѣри отъ биологията, ембриологията и социологията доказватъ това схващане на Витализма и поставятъ учението като най-право. Витализмътъ, обаче, не разрѣшава всичко. Той спира на онова мѣсто, където се установява, че животътъ има нѣщо вѣчно въ себе си. — Спира тамъ, където се поставятъ въпроситъ за вѣчността и безсмъртието на самата жизнена сжщностъ. Така животътъ изобщо придобива единъ смисълъ, така и въ еволюцията се явява една крайна целъ, една целесъобразностъ.

Всѣки си спомня какъ преподавателитѣ ни по естествознание и физика отъ преди войнитѣ, съ трепетъ произнасяха на осмокласнитѣ — зрѣлитѣ вече за живота ученици, че ние живѣемъ въ единъ свѣтъ безъ целъ и безъ смисълъ сир., че животътъ нѣма целъ и смисълъ. И това схващане създадено презъ 19. вѣкъ отъ Бюхнеровския материализъмъ докара тия голѣми свѣтовни катаклизми, най-вече въ чисто духовенъ смисълъ на думата. Свѣтътъ се обезвѣри въ всичко и сега е въ пълна безплътица. Никой не вѣрва днесъ, че черквата може да спаси човѣка; никой не вѣрва въ държавното устройство, въ социалния строй изобщо; никой не вѣрва въ своя ближенъ, въ доброто, въ себе си. Отъ устата на всѣки ще чуешъ, че нѣма нищо вѣчно, нищо трайно, абсолютно, всичко е относително и преходно. Никому не можешъ да говоришъ за нѣщо възвишено, священо и чисто въ живота. Ще те смѣтнатъ за човѣкъ „извънъ релситѣ“; откъснатъ отъ живота. Както теоретицитѣ на днешния социаленъ строй, така и тия на нѣкой утрешенъ строй — привърженицитѣ на диалектическия материализъмъ, намиратъ всичкитѣ причини на злото все въ външнитѣ, икономически главно, условия. И съ това сж готови да залепятъ свѣта въ кърви. Свѣтътъ, животътъ за тѣхъ нѣма смисълъ — съ смъртѣта се свършва всичко. За да живѣя азъ добре, тази или онази класа, трѣбва да премахна този или тѣзи, които ме експлоатиратъ — трѣбва да се изтрѣбятъ всички тия отъ земята. Революцията за еднитѣ, войната за запазване на собственостѣта — за другитѣ — това е нѣжта. И така човѣчеството се върти въ вѣчния омагьосанъ кръгъ — бие се, трепи се, съгражда култури, после ги разрушава и пр. подобни работи и въ края на краищата идва до великата глупостъ изказана отъ Соломона, че всичко е суета — т. е., че всичко е преходно, нѣма нищо вѣчно, на което човѣкъ може да се опре. Всичко това е плодъ на едно материалистическо схващане на свѣта, на живота билъ той чисто наученъ материализъмъ, диалектически, грубъ — смѣткаджийски и пр.

Отъ гледището на единъ окултистъ, на единъ човѣкъ на новото, животътъ не свършва съ единъ день, не се свършва съ измирането на формата на нѣщата. Реалностѣта седи, както казва Учителътъ въ това, което не се измѣня. Много нѣща въ живота, въ природата доказватъ тази мисълъ. Днесъ въ химията единството на материята е неоспоримъ фактъ, въпреки, че ние я установяваме въ разни елементи, съединения, форми. Единството на живота въ природата е сжщо неоспоримо нѣщо. Задѣ формата на нѣщата, ние виждаме непрекъснатия животъ на природата. Едно растение, едно дърво, на есенъ окапватъ листата му — животътъ замира, но непрекъсва. Хиляди нови листа и плодове ще поникнатъ на пролѣтъ. За единството на материята, за единството и непрекъснатостѣта на живота, смъртѣта губи всѣкакъвъ реаленъ смисълъ.

Ако човѣкъ се замисли по-дълбоко, той непременно ще дойде до сжщността на нѣщата, до неизмѣнното въ тѣхъ, до живота, който е вѣченъ. Лесно е да се отрече всичко à priori, както правятъ всичкитѣ сортове учени, културни и пр. хора днесъ. Но като се постави човѣкъ, свободенъ отъ всѣкакви предразсѣдци и убеждения, на непосредственото въздействие на цѣлокупния

животъ въ природата, той непременно ще схване, ще види, че животътъ е вѣченъ. И въ вѣчността на живота еволюцията има своя смисълъ. Още Христосъ е казалъ: Бъдете съвършени. Смисълътъ на живота е въ съвършенството. Къде, въ какво въ живота на човѣка може да видимъ трайнитѣ следи на неговия възходъ? За окоото на единъ френологъ, на единъ физиогномъ, човѣкъ е особено устроенъ. Единъ френологъ вижда човѣка разглобенъ на части -- въ съвокупността на които се проявява живота. Може да се каже, че окоото на единъ френологъ е подобно на фацетното око на едно насѣкомо. Насѣкото вижда единъ предметъ разглобенъ на части и само сборътъ отъ тия части му дава цѣлия образъ. Френологътъ е преди всичко аналитикъ, но това не ще рече, че като вижда отдѣлнитѣ дървета, той забравя да види гората. Гората, това е символъ на непрекъснатия животъ, а отдѣлнитѣ дървета сж формитѣ въ които той се проявява. Въ дадена гора може да доминиратъ известни видове дървета, въ друга други и т. н. Сжщо е и съ човѣка. Френологътъ вижда, че въ едни хора доминиратъ известни мозъчни центрове, известни способности, тия хора въ дадения моментъ могатъ да мислятъ само по даденъ начинъ. Той може да ни каже, какъ тия хора могатъ правилно да се развиятъ, да развиятъ и другитѣ си способности и така да могатъ да придобиятъ единъ правиленъ погледъ за нѣщата, да живѣятъ правилно. Така животътъ става целесъобразенъ, придобива смисълъ. За да се прояви животътъ съвършено, трѣбва да се усъвършенствува и формата, въ която се проявява той. Човѣшкиятъ организъмъ трѣбва да се усъвършенствува, мозъкътъ трѣбва да се видоизмѣни, за да може да протече правилната мисълъ; сърцето трѣбва да стане друго, да ражда добри чувства, тѣлото на човѣка трѣбва сжщо да претърпи редъ положителни промѣни, за да може да прояви, да издържи на напора на новата, правилната мисълъ и чувство.

Въ цѣлокупния свѣтъ на човѣка се налагатъ въ пѣтя на развитието редъ промѣни. Тѣ, безсѣмнение, трѣбва да носятъ въ себе си отпечатъка на усъвършенствуването. Човѣкъ може да прояви спонтаненъ героизъмъ, редъ положителни качества. Това, обаче, никакъ не говори, че този човѣкъ е съвършенъ въ своето устройство, въ своитѣ творчески възможности. Душата, вѣчната свободна сжщностъ въ човѣка, може да се прояви всѣкога и при всички условия. Въ тия прояви, обаче, липсва рационализма на земния животъ, на физическото развитие. Подъ физическо развитие разбираме, развитието сжщо и на чувствата и мисълта на човѣка, тъй като астралното и ментално тѣло на човѣка отъ гледището на новата, окултна мисълъ представляватъ вкупомъ цѣлата му физическа природа. Една проява за да бжде резултатъ на едно качество, което може да се развива трѣбва да има въ себе си сравнително по-голъма трайностъ, по-голъмо постоянство. Отъ това гледище, при нормални условия, недостатъченъ е единъ човѣшки животъ да може да се придобие, да речемъ, едно съвършенство на човѣшкото тѣло отъ френологично гледище. Идеята за вѣчността на душата, за безсмъртието на живота налагатъ като необходимостъ метаморфозата на формата, прераждането като необходимъ природенъ законъ. Тогава самото

развитие придобива смисъл. Всѣки единъ човѣшки животъ носи на човѣка редица дарове, той развива дадени способности, дадени центрове до съвършенство. Божествената сжщностъ, която седи задъ формитѣ — душата, която е неограничима и която е съвършенна сама по себе си, може да се оприличи на силенъ галванически токъ, въ чиято срѣда се намира човѣшката форма — тѣлото, чувствата, мисълта. Въ процеса на тази вѣчна метаморфоза, на това вѣчно движение на частитѣ, всѣка частъ заема своето опредѣлено мѣсто. Тукъ е тайната на целесъобразността, на развитието. Въ това правилно нареждане и сгрупирване на нѣщата, на качества, на способноститѣ, чийто основенъ елементъ става неизмѣнността, трайността, имаме израза на съвършенството. А това съвършенство на формата е безусловно необходимо, за да протече правилно съвършениятъ животъ на душата. Какъвъ е той? — Частята не може да разбере тѣлото, ние не можемъ въ нашето несъвършенство, въ нашата ограниченостъ да схванемъ живота въ съвършенното, въ свободата. Ала всѣки нашъ день може да се запълни съ смисълъ, като работимъ съзнателно да създадемъ въ себе си съвършени органи, центрове, способности. Този смисълъ не е дѣлниченъ. Той почива върху истината за безсмъртието на живота, за вѣчността на Божествената искра въ човѣка — душата. Съ него започва началото на правилния животъ — на правилното мислене, правилното чувствуване, правилното постѣпване. Въ него, въ този творчески смисълъ се създаватъ последователно въ безкрайния низъ отъ смисленно изживяни дни, години, животи, съвършеннитѣ апарати — центроветѣ на главата, лицето и органитѣ на тѣлото, въ които окоето на френолога вижда пълния отблѣсъкъ на възможноститѣ на душата, на освободения човѣкъ. Само въ пълнотата има истинска реалностъ. Въ нея, въ творческия и радостенъ пжтъ къмъ нея всѣ, кидневниятъ животъ на човѣка придобива творчески импулсъ и смисълъ. Защото смисълъ има само въ съвършенното въ вѣчния разуменъ животъ, който е единствено реаленъ. Защото смисълъ не може да има въ отдѣлната частъ и ограниченото.

Боянъ Боевъ

ПАНЕВРИТМИЯТА

Днесъ на всѣкжде се говори за обнова, за нови пѣтища и пр. Обаче не е достатъчно измѣнението само на механичната страна, на външнитѣ форми на нѣщата. Ако хората останатъ съ старото съзнание, съ старото разбиране на живота, тогазъ нищо нѣма да се постигне. Трѣбва единъ новъ мирогледъ, едно ново разбиране на живота, ново отношение къмъ задачитѣ на живота.

Трѣбва да се изучатъ законитѣ за повдигането на народитѣ и за тѣхното израждане. Колко много народи и раси въ миналото сж се издигали до завидна висота и следъ това сж загивали! Всички тѣ сж били кристализирани въ форми, неспособни за по-нататъшно развитие, — отклонени отъ великитѣ закони на живота.

Разбира се, за повдигането на единъ народъ или раса е нужно подобрението на хигиеничнитѣ условия на живота, подобрение на икономичното положение на маситѣ и пр. Днесъ се разглежда въпросътъ за бъдещето на расата или културата и отъ гледището на законитѣ на човѣшката наследственостъ и се търсятъ нови пѣтища, — пѣтищата на евгениката — за подобрението на расата и културата.

Но всичко това представлява само едната страна на въпроса. Тоя въпросъ има и други по-дълбоки страни, които заслужаватъ вниманието на всички, които искатъ да работятъ за бъдещето на расата или културата.

„Живата наука“ посочва методи за разрешението на всички проблеми на съвременния животъ. Тия методи засѣгатъ всички области на живота, както материялни, тѣй и духовни. Всичко това „новото“, което сега се влива въ живота, всички тия нови идеи, които сега идатъ въ свѣта, иматъ сила въ себе си да повдигнатъ културата на по-висока степенъ, да развиятъ ценнитѣ заложи, криещи се въ човѣшката душа и чакащи отъ вѣкове своето развитие.

Единъ отъ важнитѣ методи за пресъздаване на организма въ физическо и духовно отношение между другото сж и ритмичнитѣ музикални гимнастични упражнения, наречени паневритмия.

Що е паневритмия? Нека разгледаме по-рано произхода на тая дума: представката „пан“ въ началото значи: „все“. Въ случая може да се преведе приблизително съ думата общъ или космиченъ. Значи тукъ се говори за единъ ритъмъ, който царува въ цѣлокупната природа, въ основитѣ на цѣлото битие. Втората представка „ев“ или на латински въ първоначалния си видъ: „еу“ значи „истински“, „висшъ“. Тогазъ „паневритмия“ въ букваленъ преводъ значи: космиченъ висшъ ритъмъ.

Какво представлява паневритмията?

Всѣка сутринъ следъ 22 мартъ на широката полянка на „Изгрѣва“ край София се събиратъ нѣколко стотинъ души и при изгрѣвъ слънце правятъ тия красиви ритмични музикални упражнения. Всички сж наредени въ два или три кръга. Въ срѣдата е оркестрътъ. При ритма на специална музика, дадена отъ Учителя, се правятъ тия ритмични упражнения, които сжщо сж дадени отъ Учителя. Тѣ сж повече отъ 20 вида

Всѣко упражнение си има своя съответна музика и текстъ. Изпълнението на упражненията често се придружава и отъ общо пѣние на учатсвущитѣ.

Действието на паневритмията върху човѣка е грамадно и все-странно. Преди всичко значението на паневритмичнитѣ движения е за физическото развитие на човѣка. Тия упражнения развиватъ всестранно организма, защото се отличаватъ съ голѣмо разнообразие. Движенията при паневритмията сж плавни и красиви. При тѣхъ взематъ участие, можемъ да кажемъ, всички части на тѣлото: глава, шия, гърди, кръстътъ, крайниците и пр. Мускулатурата се развива, дишането се съживява, кръвообращението сжщо. Нервната система се укрепява, понеже раннитѣ слънчеви енергии преди изгрѣвъ слънце и до единъ часъ следъ изгрѣва иматъ специално укрепително действие върху нервната система.

Но това действие на паневритмията си има и своя по-дълбока страна. Движенията при нея не сж произволни, но сж плодъ на познанието на живитѣ сили въ природата и на силитѣ, работещи и спешни въ човѣшкия организъмъ. Ето защо въ тия упражнения има нѣщо завладяващо, има нѣщо, което събужда възвишеното въ човѣка.

Първиятъ основенъ принципъ на паневритмията гласи, че движенията при нея отговарятъ на известни космични закони.

Трѣбва да се знае, че споредъ окултната наука движенията на тѣлото не сж само нѣщо механическо, но всѣко движение, което прави човѣкъ, го свързва съ известни сили на природата. Ако движенията сж правени съ знанието на природнитѣ закони, могатъ да свържатъ човѣка съ мощни строителни сили въ природата и той да ги приеме въ себе си. Трѣбва да се знае, че при всѣко движение се влива нѣщо въ организма. Всѣко красиво движение, всѣко движение, което отговаря на известни закони на природата и на човѣшкия организъмъ, внася животъ въ човѣка.

Вториятъ основенъ принципъ на паневритмията е: Самиятъ ритъмъ при тия упражнения, независимо отъ всичко друго, внася известна обнова въ организма. Всичко въ природата почива на законитѣ на ритма. Има връзка, съответствие между сърдечния ритъмъ и ритма на слънчевитѣ лъчи. Слънчевитѣ енергии излизатъ отъ слънцето ритмично, т. е. периодически по-силно и по-слабо. На всѣкъде виждаме ритъмъ около насъ! И ритъмътъ има магична сила. Даже и въ обикновения животъ могатъ да се правятъ наблюдения: всѣка работа, макаръ и тежка, ако се внесе ритъмъ въ нея, става полема. Знае се законътъ: Ако се извърши една работа ритмично, тя не уморява. Ритмичнитѣ движения не уморяватъ. Това е констатирано съ много опити.

Третиятъ основенъ принципъ на паневритмията гласи: Има връзка, съответствие между тонъ, движение и идея.

Когато движенията точно отговарятъ на известни идеи и тонове, тогазъ действието е още по-мощно. Тогазъ организмътъ става по-възприемчивъ къмъ енергиитѣ на природата, приема ги въ себе си и чувствува живо тѣхното обновително действие.

Има голѣма вътрешна връзка между движенията и музиката. Въ окултнитѣ школи на древността мантрите сж представлявали думи, които сж се пѣли и се придружавали съ известни движения. Това е условие за тѣхното действие.

Знае се силното действие на музиката върху духа и върху физиологичнитѣ процеси въ организма. Напоследѣкъ никой вече не оспорва лечебното действие на музиката. Въ миналата книжка бѣха помѣстени сведения за опититѣ на физициитѣ Шредингеръ, Хайсенбергъ и Йорданъ върху окултното действие на музиката. Напоследѣкъ се правятъ все повече открития, които потвърждаватъ отдавна известни окултни истини. Лаковски въ Парижъ откри тѣй наречената радиация на организмитѣ, т. е. че всѣки организъмъ изпуска радиовълни въ околното пространство. Съ тия радиовълни той се опитва да обясни способността за ориентация у животнитѣ: у гълъба, кучето, пчелитѣ и пр. Тая радиация е загатване за тѣй нареченото етерно тѣло на организмитѣ. Споредъ окултизма всѣки кристалъ, цвѣте, животно, човѣкъ изпраща отъ себе си радиовълни и тия радиовълни сж музикални. Даже напоследѣкъ нѣкои учени се опитватъ да доловятъ музиката, тоноветѣ, които излизатъ като радиовълни отъ цвѣтата и пр.

Госпожа Фрида Оландъ Риге е изучавала човѣшкия жизненъ ритъмъ и е намѣрила, че сърдцето реагира на тона „до“, има отношение къмъ тона „до“. Дихателната система реагира на „ре“, черниятъ дробъ — на „ми“, далакътъ на „фа, бжбрецитѣ — на „солъ“, жлъчниятъ мѣхуръ — на „ла“, храносмилателната система на „си“ и пр. Тоноветѣ действуватъ освенъ върху опредѣлени органи и системи, но още и върху опредѣлени центрове на главата. Госпожа Риге е даже постигнала следното: чрезъ събуждане съзнанието за житенитѣ процеси въ организма да събуди у човѣка абсолютно чувство на тонъ и сигурностъ въ тона, който съответствува на тия житени процеси въ даденъ органъ.

Нашето тѣло е музикално, защото както казахме, то изпраща навнѣнъ музикални радиовълни, музикални радиации. Именно на това се основава окултното действие на музиката върху организма.

Трѣбва да се знае единъ основенъ законъ: че тия музикални радиации на тѣлото сж именно архитекта на човѣшкото тѣло. Тѣ градятъ, тѣ извайватъ формитѣ. Защото въ сжщностъ музикалността принадлежи въ случая на етернитѣ строителни сили на организма. Подъ ритѣма на тия вълни се гради и строи въ човѣшкото тѣло. Сжщото се отнася и до едно цвѣте, трѣва, дърво и пр. Ето защо когато човѣкъ възприема хармонични тонове, музикални вълни, то тая музика се влива въ музикалността, която прониква тѣлото, и допринася за градежа, за по-правилното оформяване на органитѣ. Ето защо подъ ритѣма на красивитѣ музикални движения на паневритимята ще се измѣни и самата форма на тѣлото; то ще стане по-здорово, по-стройно и по-красиво!

Не само това: Когато човѣкъ мисли, чувствува, желае и пр., той изпраща навнѣнъ мислителни радиовълни, които сж отъ различенъ характеръ споредъ характера на мисълта, чувството и пр. Тия мис-

лителни вълни сж също така музикални. Колкото една мисъл е по-правилна, по-възвишена, по-опредѣлена, толкова тя е по-музикална. Ето защо чрезъ музиката се градятъ не само нашитѣ физически органи, но се гради нѣщо и въ нашия душевенъ организъмъ, чрезъ нея се влива нѣщо въ нашия душевенъ и духовенъ животъ.

Важно обстоятелство е, че при паневритмията самата музика не е въ духа на обикновената съвременна музика, но има нѣщо ново въ себе си. Тя е въ съгласие съ известни по-дълбоки закони и затова говори направо на Възвишеното въ човѣка и го събужда. Тя завежда човѣка въ ония възвишени сфери, за които винаги е копнеялъ той въ свещени минути. Тая музика го свързва съ реалния свѣтъ.

Движенията при паневритмията сж външенъ изразъ на една идея. Можемъ да кажемъ, че тѣ представляватъ говоръ, особенъ езикъ, езикъ чрезъ движения! Мисълта изразена чрезъ движения! Това способствува тия движения да иматъ по-силно действие и да свързватъ човѣка съ по-мощни енергии въ природата. Ако не се вложи идея въ движенията, тогазъ тия движения ще бждатъ изобщо отъ механиченъ характеръ. И тогазъ значението имъ ще бжде само механично, а не коренно обновително. Ето защо, за да бжде по-ефикасно действието на тия упражнения, тѣ трѣбва да се правятъ при будностъ на съзнанието. Съзнанието трѣбва да участвува при движенията.

Всѣко едно отъ тия упражнения е свързано съ единъ процесъ на съзнанието. И затова всѣко упражнение има действие върху опредѣлени сили на човѣшкия духъ. Ето защо тия упражнения иматъ връзка съ пробуждането, освобождението и творчеството на човѣшката душа. Последнитѣ процеси сж вътрешни, но красивото е, че се правятъ движения, които точно отговарятъ на тия вътрешни, психични процеси и затова улесняватъ тѣхната проява у човѣка.

Отъ всичко гореказано е ясно, защо следъ паневритмичнитѣ упражнения човѣкъ е преобразенъ! Ясно е, защо паневритмията се отразява върху здравето, — физически укрепява човѣка. Чрезъ нея се влива изобиленъ животъ, животворни струи въ всички органи. Освенъ това паневритмията има дълбоко психично действие. Преди всичко тѣ будятъ у човѣка чувство на радостъ, свежестъ, хармония. Това е, защото човѣкъ усеща, че придобива нѣщо, че се влива нѣщо въ него при тия упражнения. Следъ упражненията презъ цѣлия день му идатъ нови идеи, нови потици. Творческитѣ му сили се разцвѣтватъ. Понеже при паневритмията има вътрешна връзка между движение, музика и идея, то изворитѣ на всичко възвишено и благородно се отварятъ въ човѣка чрезъ тия упражнения. Паневритмията развива човѣшкитѣ способности, и заложби, висшитѣ морални чувства, облагородява чувствата. Чрезъ паневритмията човѣкъ се свързва съ известни енергии въ природата, които го обновяватъ, и той е вече готовъ да отвори душата си за Доброто, за Правдата, за Красотата, за Истината, за оная Свѣтлина, която идва въ свѣта!

На края на обикновенитѣ паневритмични упражнения се правятъ и специални дихателни музикални упражнения. Музиката, която придру-

жава тия дихателни упражнения е съставена специално за целта. При дихателните упражнения всички едновременно пѣятъ. Онзи, който знае значението на дихателните упражнения отъ окултно гледище, може да прецени, какво значение могатъ да иматъ тия дихателни музикални упражнения. Тѣ сж отъ неизмѣримо значение, ако се правятъ всѣка сутринъ, преди да се отиде на работа. Особеното значение на тия дихателни упражнения става ясно, ако се разгледатъ отъ окултно гледище въ сѣръзка съ праната и психичните енергии, които проникватъ въздуха. Действието на дихателните упражнения е по-мощно, по-дълбоко, когато тѣ сж придружени съ музика.

Чрезъ паневритмията се развива между другото и естетичното чувство. Преди всичко се развива усѣтъ за ритѣма и музикалното чувство. Красива е обстановката, при която се правятъ паневритмичните упражнения! На чистъ въздухъ, въ ранното утро, при лжчитѣ на изгрѣващото слънце, когато цѣлата природа се пробужда и е свѣжа и радостна, когато птичките пѣятъ надъ главитѣ ни, когато цвѣтята отварятъ своитѣ венчета, когато планините се позлатяватъ отъ слънчевитѣ лжчи, се правятъ тия красиви упражнения.

Ето защо паневритмията е мощенъ методъ за възпитание на по-драстващото поколение и на цѣлото общество, на цѣлия народъ. Ще има голѣми послѣдствия, ако паневритмията се приложи въ голѣмъ масштабъ. Проникването на паневритмията въ обществото ще има грамадно влияние за физичната и духовната му обнова.

Идеитѣ, които развива Учителътъ въ своитѣ беседи и лекции, въвеждатъ въ единъ новъ свѣтъ на идеи. Този новъ свѣтъ на идеи намира конкретенъ, реаленъ външенъ изразъ въ паневритмията. Днешниятъ човѣкъ е така устроенъ, че е по-удобно да се изразятъ тия идеи едновременно и чрезъ нѣщо конкретно и реално и при това мощно и красиво! А такава нѣщо сж именно тия ритмични упражнения.

Въ училището и въ обществото на възрастнитѣ трѣбва да се въведатъ тия упражнения, за да се подготви едно съвсемъ ново поколение, здраво и издрѣжливо физически, съ благородство въ чувствата, съ духовенъ подъемъ, съ силна воля, съ инициатива, души решителни, смѣли и активни.

Въ България се почнаха преди години тия паневритмични упражнения на „Изгрѣва“. Тѣ се правятъ отъ ранна пролѣтъ до късна есенъ.

Обаче напоследѣкъ, отъ 1—2 години насамъ, официалнитѣ ржководни кржгове въ Германия и Русия, желаейки да употрѣбятъ всички ефикасни методи за създаване на раса здрава физически и духовно, жизнеспособна, въведоха общитѣ сутринни гимнастични упражнения въ цѣлата страна. Въ цѣлата страна едновременно се правятъ гимнастични упражнения подъ ритѣма на музиката, предавана навсѣкжде по радиото. Даже нѣщо повече: Въ Русия следъ гимнастичнитѣ упражнения се правятъ и дихателни упражнения пакъ по ритѣмъ, което се предава едновременно по цѣлата страна по радиото!

Това показва, че човѣшкото съзнание постепенно се подготвя за новитѣ идеи. Обаче това, което сега правятъ въ Германия и Русия е само напипване въ една областъ, въ която окултизмътъ борави при пълната свѣтлина на едно по-дълбоко знание!

Каква красива картина ще бжде, ако напрімѣрь въ цѣла България рано сутринѣта при изгрѣвъ слънце населението на всѣки градъ и село излиза на нѣкоя съседна височина и тамъ, на една полянка, прави тия музикални упражнения и следъ това отиде на работа съ нови мисли, нови идеи!

Ето единъ методъ, покрай другитѣ, които препорѣчва Всемирното Братство, за да се получи едно общество или раса, обновено физически и духовно, съ развити заложби и дарби! Това е едно отъ условията, което ще подготви разцѣвяване на една по-възвишена, по-благородна, по-хармонична култура, — култура на радостѣта, на свѣтлината!

Д. Стояновъ

НЕЗНАЙНОТО

Явно е, че инертната човѣшка природа се нуждае отъ външни импулси, които я тласкатъ къмъ една неспирна деятелностъ, която безспорно е необходима за нейното развитие и напредѣкъ. Особено хора съ по-низко съзнание, слабоподвиженъ умъ и слаба воля иматъ нужда отъ нѣщо много силно, което да ги изтласка отъ това имъ състояние. Гладѣтъ, жаждата, потрѣбата отъ облекло и изобщо всички материални нужди сж едни отъ мощнитѣ срѣдства на природата, които гонятъ именно тази цель. Отъ друга страна, чувствата у човѣка създаватъ основа за сближение съ други същества и създаватъ донѣкъде възможностъ за безвъзмездна жертва. Умѣтъ сжщо така тласка човѣка къмъ безбрѣжното царство на познанието, тласка го къмъ незнайното, невидимото, скритото. Тукъ вече стремежѣтъ е по-доброволень. Отъ друга страна суровата и егоистична борба за съществуване, механизираниятъ еднообразенъ животъ въ съвременната цивилизация изострятъ у човѣка нуждата отъ разнообразие и нови постижения, и понѣкога той скжсва магичния кръгъ на това еднообразие и трѣгва да търси новото, скритото, далечното. Дори не сж рѣдко случаетѣ, когато човѣкъ е съгласенъ да изостави едно по-изгодно положение и да го замѣни съ по-трудно, само затова, защото това неизгодното, трудното, е ново за него. Безброй жертви сж дадени и се даватъ по пѣтя къмъ незнайното, но това съвсемъ не спира стремежа на онѣзи, които го следватъ. Погледнете съ каква неизчерпаема енергия работи учениятъ. Погледнете чудното търпение на астронома — тѣ черпятъ своето вдѣхновение все отъ незнайното, невидимото. Въображението на човѣка се лута изъ догатки за онова, което е скрито въ сърдцето на земята, въ глѣбинитѣ на океана. Какво ли има по северния полюсъ? — се пита той. Какъ ли вълшебно блести северното сияние върху леденитѣ обелиски? И трѣгва той, за да види. Когато предъ човѣка се изпречи планината, съ върхове увенчани съ ледъ и снѣгъ, той се запитва: „Какво ли има задъ нея? И крачка по крачка той я пребрѣжда. Когато видѣ вълнитѣ на океана яростно да се разбиватъ о брѣга, той не се побоя да си зададе сжщия въпросъ и неговиятъ умъ заработи, за да намѣри начинъ да го преброди. Но следъ като

човѣка преброди и планината и морето, ще види, че тѣ си приличатъ главно по две нѣща: — по своята необятностъ и по своята неопетнима чистота. Защото колкото хора и да отиватъ на планината, тѣ потъватъ въ нея, както воднитѣ струи потъватъ въ пустинята. Колкото и сръчно да размахва той своята секира, нанасяйки рана следъ рана въ недрата на планината; колкото и тежкиятъ му кракъ да проправя прашни пѣтеки, изтѣпквайки нѣжнитѣ, благоухани цвѣтя, то следъ неговото заминаване, природата малко по-малко заздравява нанесенитѣ рани и обкичва наново пѣтекитѣ съ цвѣтя. Картината, която той оставя следъ своето пребиваване тамъ, е съвсемъ несъвмѣстима съ общата обстановка, но когато отиде следъ време, той се чуди, дали това е сѣщото мѣсто, или нѣкое друго.

А морето е още по-необятно. Безбройнитѣ кораби изъ голѣмитѣ пристанища сѣ внушителни съ своя видъ, но сѣщитѣ тѣ сѣ нищожни черупчици и едва се срещатъ по безпредѣлната негова ширь. Рекитѣ, които се вливатъ въ него, като че ли мѣкнатъ нечистотиитѣ на цѣлата земя, но все пакъ, то си остава чисто и неопетнено.

И ето човѣкътъ, следъ толкова усилия и жертви, знае много малко. Той се задушава въ тѣсния кръгъ на своитѣ познания всрѣдъ необятността на незнайното. Наистина, страшно би било за човѣка, ако той дойдѣше до върха на познанието и кажеше: „Сега вече нѣма какво да правя“. За щастие, обаче, такава опасностъ за сега не го застрашава, а и едва ли нѣкога ще го застраши. Защото дори и у малкото „истини“, събрани чрезъ опита и дългия упоренъ трудъ презъ вѣковетѣ — често пѣти настѣпва колебание и промѣна. Елементитѣ, съ които ние боравимъ почти всѣки день; жизненитѣ процеси, които ставатъ въ нашия организъмъ, ако не сѣ ни съвсемъ непознати, то поне най-сѣществената частъ си остава една тайна за насъ. А какво да кажемъ за безбрѣжния океанъ на така наречения психиченъ животъ? За ония скрити сили, които ни обгръщатъ отвредъ?

Четохъ за единъ лебедъ, който си ималъ гнѣздо край една река и се радвалъ на единъ спокоенъ животъ. Единъ день, обаче, той проявилъ едно несвойствено му безпокойство и следъ малко започналъ да пренася гнездото си на друго, по-високо мѣсто. День следъ това, пада пороенъ дъждъ, рѣката приижда, но неговото гнѣздо си остава незасѣгнато. Отъ кѣде този лебедъ е узналъ предварително за прииждането на реката? Може би мнозина сѣ чували, че въ области, кѣдето сѣ ставали землетресения, нѣколко дни преди то да стане, животнитѣ сѣ ставали особено безпокойни и дори сѣ избѣгвали отъ оборитѣ. Това сѣ факти, които ни теглятъ съ непреодолима сила къмъ изследване на непознатото, на потайното.

Предъ насъ стои великото разнообразие на свѣта, чуднитѣ прояви на живота, които така дълбоко засѣгатъ нашата душа! Майката природа ни е отрупала съ блага. Но тя е турила предъ насъ велики тайни, за да ни подтикне къмъ деятельность и знание.

И смѣлитѣ ѣй деца винаги тръгватъ по пѣтя на великото Незнайко.

ТРЕТИЯТЪ НАТЮРЕЛЪ

Ако единъ Гете е виждалъ истината, която се крие въ емпиривно-интуитивнитѣ физиогномични открития на Лафатера, то е защото е ималъ прозрението на гениалния човѣкъ, който вижда истината непосредствено, безъ да се нуждае отъ доказателства. Впрочемъ и самъ той, като естествоизпитателъ, е работилъ повече физиогномически, отколкото аналитично-описателно. Затова негли е билъ неразбранъ въ своитѣ натуралистични идеи отъ тогавашнитѣ учени, които се отнесли съ насмѣшка и къмъ физиогномиката на Лафатера.

Може би въ „Физиогномичнитѣ фрагменти“ на бащата на съвременната физиогномика да нѣма наука въ съвремененъ смисълъ на думата, но тамъ се тай една основна идея — идеята за физиогномичното като изразъ на душевни качества и сили — подкрепена отъ вѣрни наблюдения и просвѣтлена отъ финни интуитивни прозрения.

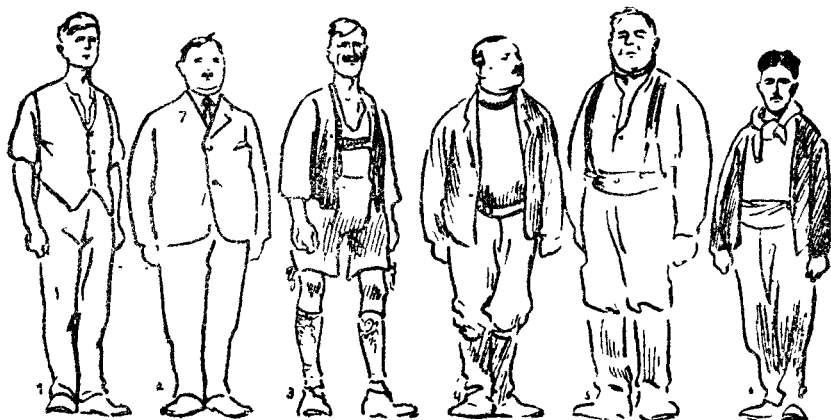
Тази идея се крие, като семе въпрочемъ и въ физиогномичнитѣ писания, останали отъ сръднѣвѣковието и епохата на възраждането. Но понеже последнитѣ сж писани на единъ сръднѣвѣковенъ жаргонъ, неясенъ за съвременнитѣ хора, понеже въ тѣхъ е изтъкнатъ преди всичко гадателския, „мантиченъ“ елементъ, който характеризова почти всички старовременни писания отъ тоя родъ, понеже най-последния писания се явиха като съставна часть отъ окултната литература, основната идея въ тѣхъ, живиятъ и истински зародишъ биде отпървомъ пренебрегнатъ отъ официалната наука.

Но редица „неофициални“ учени, хора съ непредубеденъ погледъ, започнаха да правятъ системни физиогномични и характероложки наблюдения и оставиха ценни трудове въ областта на характерологията. Достатъчно е само да споменемъ, между многото трудове, класическото съчинение на Dr. Carus: *Symbolik der Menschengestalt*, както и съчиненията по Психо-физиогномика отъ известния вече на читателитѣ на Ж. З. Карлъ Хутеръ, чието учение за натюрелитѣ — биологически обосновано — ще остане класическо. За съпадението на Хутеровата и Д-ръ Кречмеровата тиположка класификация азъ вече пътемъ споменахъ въ миналия брой на Ж. З. (вж. статията „Два натюреля“).

Преди да пристѣпя къмъ описание на третия основенъ натюрелъ — усетенъ или чувствителенъ („шизотимния“ конституционаленъ типъ на Д-ръ Кречмера), счетохъ за нужно да направя тоя краткъ предговоръ, за да подчертая първо, че днесъ — следъ придобивкитѣ на биологията, психологията на подсъзнателното, психопатологията — идеята за физиогномичното си е вече проправила довольно сигуренъ пътъ въ науката. Дори философи като Шпенглера въздигатъ физиогномиката въ методъ за културно-историческо изследване. Въ резултатъ на това, днесъ всѣко живо сжщество, и по-специално човѣкътъ, се схваща като биологична цѣлостъ, образувана отъ тѣлеснитѣ му и душевни черти, които се намиратъ помежду си въ физиогномично съответствие.

Искамъ да подчертая, второ, че много отъ съчиненията по характерология, като изтъкнатитѣ по-горе на Каруса и Хутера — за да не поменавамъ други френски, английски и американски автори — по богатство и вѣрност на наблюденията, по дълбочина на схващанията, по системност и координация, далечъ превъзхождатъ нѣкои съчинения на съвременни учени, предимно расови изследователи, въ които имаме често пѣти само едно голо и схематично описание, подобно на онова, което срещаме въ много популярни съчинения по хиромантия, физиогномика и пр. въ съвременната окултна литература.

Така напримѣръ въ днешната расова наука, подтикната въ своето развитие отъ една страна отъ еugenиката, а отъ друга — отъ политически доктрини, напоследъкъ като чели е добило официално признание разпредѣлението на 6 подраси, на които се разпадатъ,

споредъ проф. Д-ръ Хайсъ Гюнтеръ и проф. Д-ръ Егонъ фонъ Айкщедъ, европейскитѣ народности отъ бѣлата раса. И на това разпредѣление липсва онази широка научно-статистическа база, каквато липсва, да речемъ, и въ класификациитѣ на Хутера, Каруса или Кречмера, поради което то далечъ не е „по-научно“.

Давамъ тукъ една скица на шестѣхъ основни раси на Европа, така както ги опредѣлятъ поменатитѣ по-горе расови изследователи. Имената на тия раси сѣ: 1. северна, 2. алпийска, 3. динарска, 4. източно-балтийска, 5. фалска, 6. средиземно-морска. Нека читателитѣ сами се опитатъ да откриятъ преплитането въ тѣхъ на тритѣ натюреля, които почти никога не се явяватъ „чисти“, а винаги въ „комбинация“.

Да пристѣпимъ сега къмъ описване на третия, чувствителния или психиченъ натюрель.

Споредъ Хутера, той се явява като резултатъ отъ по-силното развитие и диференциране на най-внѣшната отъ тритѣ зародишни ципи, които съвременната ембриология установява въ развиващия се човѣшки зародишъ.

Отъ внѣшната зародишна ципа се развиватъ, както е известно, кожата, която покрива тѣлото отвнѣнъ, космитѣ, жлѣзитѣ и подкожнитѣ нерви, а сѣщо и централната нервна система, мозъкътъ и грѣбначниятъ стълбъ.

Тъй както отъ вътрешната зародишна ципа се развиватъ храносмилателната система съ цѣлия чревенъ и жлъченъ апаратъ, а отъ средната зародишна ципа — костната и мускулната системи, сир. подпорниятъ и двигателенъ апаратъ.

Очевидно, хората на чувствителния натюрелъ се отличаватъ съ по-диференцирана нервна система, съ по-сложна нервна организация, отъ което пъкъ произтичатъ особеноститѣ на тѣхното тѣлесно и душевно устройство.

Ако си дадете трудъ да хвърлите погледъ върху портрета на Бергсона, даденъ въ статията „Физиогномична картина“, (9—10 кн. на „Житно зърно“ VIII година, стр. 234) веднага ще видите нагледно физиогномичнитѣ белѣзи на чувствителния натюрелъ. Още повече, че фигурата на именития философъ е въ такъвъ рѣзкъ контрастъ съ тежката, масивна фигура на Данъ Коловъ — типиченъ атлетъ на силата.

Тѣлото на хората отъ чувствителния натюрелъ, очевидно, е по-деликатно и финно построено. Формитѣ сж изящно изваяни. Фигурата — стройна. И шията, и тѣлото, и крайницитѣ, у нормалния — не болезненъ и хипертрофиранъ чувствителенъ натюрелъ — сж тънки, изящни и стройни. Едра костъ не избива рѣзко и жловато нийде въ цѣлата фигура, нито се чувствува напрежението на прекомѣрно твърди и развити мускули. Костта е изобико дребна, а мускулитѣ — еластични и гъвкави. Мине ли се къмъ главата и лицето, веднага се хвърля на очи яйцевидната, крушовидна форма. Колкото „по-чистъ“ е чувствителниятъ натюрелъ, толкова крушовидността е по-голѣма, и горната частъ на лицето по-голѣма отъ долната. Носътъ и брадата сж добре развити, но никога не изпъкватъ напредъ, както това често бива у двигателния натюрелъ. Кожата е тънка, нѣжна, деликатна, обикновено бледожълта и свѣтла. Този цвѣтъ, обаче, нѣма нищо общо съ болезненожълтия цвѣтъ, който се явява у нѣкои хора поради болестни разстройства. Той е нормаленъ за чувствителния натюрелъ. Косата има тънъкъ коприненъ косъмъ и често бива кждрава.

Силата на хората отъ този натюрелъ не е нито въ масата и тежестта на тѣлото, нито въ яката костна система, нито въ напрежението и двигателната енергия на мускулитѣ: тя се крие въ тѣхната нервна система, кждето е акумулирана въ голѣмо количество и се излъчва чрезъ погледа, говора, движенията. Погрѣшно би било да се мисли, сждейки по деликатното имъ тѣлосложение, че тия хора сж слаби, хилави, че тѣмъ имъ липсва енергия. Напротивъ, тѣ обладаватъ мощна нервна енергия, благодаренис на която издържатъ повече отъ другитѣ напрегнатия умственъ трудъ — оня видъ трудъ, който имъ е присищъ. За груба физическа работа и прекомѣрни мускулни напрежения тѣ нито сж годни, нито пъкъ иматъ склонность къмъ тѣхъ. Много хора, обаче, които схващатъ нѣщата грубо-сетивно, веществено, за които трудъ е само мускулното, видимото напрежение, което се съпротивлява на материята и мѣсти веществени маси, не могатъ да оценятъ работата на хората, принадлежащи къмъ този натюрелъ. Защото тази работа имъ остава въ края на краищата непонятна. Колцина, на примѣръ, познаватъ работата на единъ музикантъ, който има да овладѣе единъ инструментъ, за да го направи покоренъ изразителъ на музикалната енергия? Колко милиона движения — не безразборни, а от-

мѣрени, ритмични, трѣбва да направи единъ музикантъ, за да стане добъръ изпълнителъ. Би трѣбвало да се изчисли колко и какви енергии — отъ по-високъ регистъръ — се иждивяватъ срѣдно, за да се оформи и прояви единъ музикаленъ талантъ. Една проблема на бъдещето!

Изобщо може да се каже, че хората на чувствителния натюрелъ сж напоени съ нервна сила, която опредѣля характера и областта на тѣхната дейность: художествено-научна, философска и етична. Тѣ сж ония творчески натури въ областта на изкуство, наука, философия, религия, които създаватъ духовитѣ ценности. Тѣмъ често имъ липсва физическа, борческа сила за прокарване на своитѣ идеи и открития, особено на чиститѣ типове отъ тоя натюрелъ, които все пакъ проявяватъ известна едностранчивость.

Едностранчивостьта на тритѣ натюреля се премахва едва у хармоничния натюрелъ, който съединява качествата и на тритѣ, безъ тѣхнитѣ недостатѣци.

Азъ го наричамъ биологична основа на идеалния слънчевъ типъ, който ще разгледамъ при другъ случай. Тогава ще изпъкнатъ по-ярко и особеноститѣ на хармоничния натюрелъ, характеризиращъ цѣлостно развития човѣшки типъ съ неговата многостранность и хармония.

2.

По Карлъ Хутеръ

Еволюция на формата на носа

Носътъ е барометъръ на човѣшкото лице и на човѣшката индивидуалность. Човѣкъ безъ носъ е едно животно. Народи, които стоятъ назадъ въ своето развитие иматъ сплеснатъ носъ като животни. Прочее, животнитѣ нѣматъ носъ, тѣ иматъ само два носни отвора. Колкото единъ народъ стои по-високо въ своето развитие, толкова и носътъ му изпква повече между формитѣ на лицето. Често много високо стоящитѣ народи иматъ голѣмъ носъ. Този простъ фактъ сведочи, че носътъ е тѣсно свързанъ съ развитието и дейностьта на предния, главенъ мозъкъ. Този фактъ е вѣренъ и анатомически и физиологически — нервитѣ, които инервиратъ носа взематъ началото си отъ главния мозъкъ. Затова носътъ се счита отъ характероложитѣ като изразителъ на човѣшката интелигентность. Носътъ като форма е по-къснешно развитие въ природата. Той е изразъ на голѣмата мждрость на природата вложена въ развитието на формитѣ.

Счита се, че хора съ голѣми носове обикновенно биватъ много постоянни и съ голѣмъ запасъ отъ тѣлесна и духовна енергия. Въ всичкитѣ си начинания тѣ се ръководятъ отъ принципа на целесобразностьта — всичкитѣ имъ работи сж планомѣрни. Тѣ сж импурсивни и могатъ да прокаратъ и постигнатъ начертаното и предприетото. Голѣмиятъ носъ е единъ белегъ на разумъ, планова работа и дѣловитость. Малкиятъ носъ е белегъ на мързелъ, липса на постоянство въ самостоятелно и енергично прокарване на нѣщата, липса на правилна пресмѣтливость и най-после на голѣма капризность. Хората съ малки но-

сове биватъ най-често подчинени. Тѣ немогатъ да господствуватъ, затова предоставятъ тази работа на други.

Хората съ голѣми носове иматъ силно развито лично чувство, тѣ сж най-често погълнати отъ своята личностъ. Тѣ представляватъ отлично и преданно всичко, което имъ е възложено. Не винаги, обаче, хора съ голѣми носове сж и голѣми мозъци и духове. Хората на финното чутие, чувство и мисль се намиратъ най-често измежду тѣзи съ срѣднодългъ хубаво оформенъ носъ.

Психичниятъ носъ, следователно, не е голѣмиятъ, твърдъ, костенъ носъ. Голѣмитѣ психолози, художници, моралисти, религиознитѣ учители въ живота и философи сж тия, които сжимали и иматъ голѣми мозъци, но не, обаче, и голѣми носове. Тѣ сж най-често тѣзи, които иматъ изящно оформени носове. Напротивъ, дѣловитѣ хора въ физически области, сж били винаги съ голѣми носове.

Лице съ правилно развити форми и части, трѣбва да има носъ, толкова голѣмъ колкото е челото и колкото е долната частъ на лицето отъ подъ носа до върха на брадата (чокъчето). Това е законъ на хармоничното развитие на човѣка, изразено въ лицето.

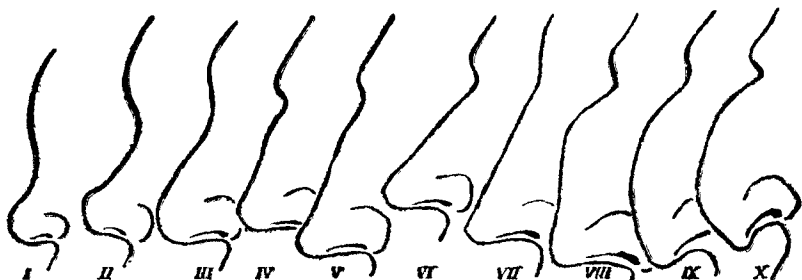
Въ долната частъ на носа е изразенъ физическиятъ животъ и то — дишането въ ноздритѣ; храносмилането на носния връхъ; чувствениятъ и половъ животъ въ областта на носнитѣ отвори. Бразди, които се спускатъ отъ дветѣ страни на носа къмъ жглитѣ на устата, говорятъ за дейността на сърцето и то предимно за физическата дейность. Когато преходната областъ между костната и долната месна частъ на носа е пластично оформена, това говори за едно дълбоко и мощно дишане. Хора пъкъ съ силни бѣли дробове иматъ широки и силни носни крила (ноздри). Тѣзи, които ядатъ и пиятъ много иматъ силно задебеленъ носенъ връхъ. „Човѣкъ се познава по върха на носа“, казва съ право народната поговорка. Носътъ, изобщо, ни разкрива характера, особеноститѣ на човѣка и духовния импулсъ и сила.

Ето и нѣщо по-специално за развитието на формата на носа. На приложената сравнителна таблица фиг. I представя единъ детски носъ, II — славянски, III — унгарски, IV — немски, V — английски, VI — носъ на ученъ човѣкъ, VII — гръцки, VIII — римски, IX — арабско-мавритански, X — еврейско-сирийски носъ. Първитѣ три се считатъ за неразвити, а последнитѣ три — VIII, IX и X за преразвити носове. Както носътъ на детето, така и славянскиятъ типъ носъ, който по форма прилича на него, говорятъ много ясно, че това сж носове на хора, на народи въ началото на своето развитие. Тѣ иматъ голѣмо поле за работа предъ себе си и естествено голѣмъ напредъкъ въ по-далечното бъдаще.

Унгарскиятъ носъ сведочи за една близость до зрѣлостта на единъ младъ народъ съ голѣмо бъдаще.

Немскиятъ, английскиятъ и гръцкиятъ носъ даватъ съ своитѣ общи черти типа на учения носъ (фигуритѣ IV, V, VI, VII). Тѣзи типове носове отгозарятъ най-много на народитѣ носители на днешната западно-европейска цивилизация. Обикновенно тѣ биватъ прави, правилно и

хармонично устроени. Нѣма нищо излишно, никакви напразни издутини. Долната част на носа — ноздритѣ, носнитѣ отвори, носниятъ мостъ и върха сж правилно устроени, което говори за единъ правиленъ и хармониченъ физиченъ и душевенъ животъ. Общо казано, най-надежднитѣ носове, тия които могатъ да свършатъ сериозна работа днесъ на земята сж тѣзи англо-саксонски типове носове.

Гръцкиятъ носъ (фиг. VII) е правъ и въ основата си. Това говори за голѣмото чувство за формата на нѣщата, а сжщо и за голѣмата индивидуалностъ на хората, които го притежаватъ. Не напразно старитѣ гръци сж дали най-много и най-видни скулптори, които сж възприемали правилно физическата форма на нѣщата. Тѣ сж обичали изяществото.

Носоветѣ фиг. VIII, IX и X принадлежатъ на народи и хора съ дълъгъ животъ и дѣло. Римскиятъ носъ — VIII, който предимно има делтовидна форма, говори веднага за властническия характеръ на този народъ, за стремежа му да владѣе цѣлия свѣтъ. Подобни носове веднага издаватъ военния духъ, двигателния натюрелъ.

Арабско-мавританскиятъ и еврейско-сирийскиятъ типъ носъ говорятъ за народи преминали отдавна своята зрѣлостъ. Хората съ подобни носове биватъ недовѣрчиви въ началото, тѣ обмислятъ дълго, но когато се захванатъ на работа, изкарватъ я успѣшно и до край. Въ своята недовѣрчивостъ подобни хора сж голѣми песимисти и егоцентрици. За тѣхъ въ центъра на вселената стоятъ самитѣ тѣ и следователно, всичко трѣбва да бжде за тѣхъ.

Даденитѣ 10 типа носове не се срѣщатъ само у отдѣлни народи. Ще ги срѣцнемъ навсѣкжде, всрѣдъ всички нации. И ние ще видимъ, че физиогномията е универсална наука, която чрезъ своитѣ данни и факти изнася първомъ характера на отдѣлния човѣкъ, а после въ своята дѣлостъ на дадени родствени общества и народи.

Ако искаме да разберемъ, обаче, това което природата е създала и вложила въ хората, трѣбва да държимъ смѣтка, че тя е създала отдѣлно отдѣлния човѣкъ. Въ всѣки отдѣленъ човѣкъ ще трѣбва да диримъ това скрито и особено негово задъ формитѣ на лицето, главата и тѣлото му.

Отъ немски *Д-ръ Е. К.*

Ръцетъ на Рузвелтъ и Джонъ Рокфелеръ

Франклинь Д. Рузвелтъ

Пътът на живота на днешния председател на Съед. Амер. Щати — Рузвелтъ, не е гладък. Само ръката може да ни разкрие тайната на неговата голяма слава. Той

се издигналъ чрезъ голяма борба въ живота. Страдалъ е отъ голяма инфантилна парализа. Това го подтиква къмъ големи благотелни дѣла следъ пълното му оздравяване. Преди да стане председател на Съед. Щати, билъ е председател на щата Нью-Йоркъ и се е проявилъ като единъ отъ най-вдохновенитѣ политически мъже. Въ своя тръненъ пътъ, Рузвелтъ е побеждавалъ съ необикновения си куражъ и настойчивость. Като председател на републиката, гои предприе редица финансови опити отъ голямо значение за заздравяване на икономическото положение на Щатитѣ.

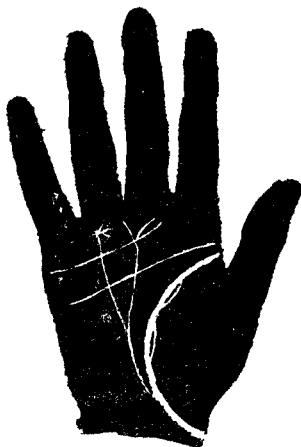
Реналдъ дава въ ръката на Рузвелтъ, като най-характерна, линията на ненадмина

натия куражъ и неустрашимость. Той я свързва съ дебелата Сатурнова линия, която се свързва съ сърдечната, образуващи върху юпитеровия хълмъ характеренъ жгълъ. Силното отклонение на линията на сждбата (сатурновата линия) къмъ юпитеровия хълмъ говори за славата, която е достигналъ Рузвелтъ. Въздългото лице, ностътъ, брадата и енергичниятъ погледъ ни говорятъ за единъ двигателенъ наторелъ, застаналъ на едно върховно, ръководно мѣсто, поради своя ненадминатъ куражъ, постоянство и умъ.

Джонъ Дависонъ Рокфелеръ

Това е стариятъ финансистъ и единъ отъ най-големитѣ милиардери въ свѣта днесъ. Счита се за много дѣсенъ човѣкъ. За него паритѣ нѣматъ само нѣкакво егзистично значение, той е свѣтловно известенъ филантропъ.

Реналдъ, дава неговата линия на живота като типъ на линия на дълъгъ животъ. Той е вече надъ 90 годишенъ. Двата острова, обаче, по линията на живота говорятъ че той е боледувалъ силно на младини и на сръдна възраст. Той и днесъ, въпреки своитѣ милиони, се храни досущъ само съ овесена чорба, като следствие отъ гня боледувания. Линията

на ума завършва към края на марсовото поле, което говори за неговата голъма енергия и дължителност. Звездата на аполоновия хълм говори за неговото ненадминато богатство, както и за неговия филантропизъм. Това се потвърждава и от дългата слънчева линия. Ниско стоящите му уши говорят, че за него само материалната дейност, а не която и да било насока на живота, е по-свеществена*).

Опитъ за очертаване пътя на новата музика

Развитието на музиката от дълбока древност до сега представя една голъма област за изследване, но би могло да се каже, че малко проникновени анализи са правени от естетично и научно гледище.

Всичко въ природата е музика, вѣчна музика, чиито безбройни мелодии музикалните гении са възпроизвели въ своето тоново изкуство, съчетавайки ги въ многообразни съзвучия, за да изразятъ музикалните преживѣвания на своята душа. Истинската песенъ на душата, е прозвучала макаръ и слабо още въ най-дълбока древностъ, въ музиката на египетската, еврейската, индийската и китайската култури. Тамъ тя се е изразила въ красиви каденци, представящи свещените имъ песни, които са се изпълнявали само при религиозни церемонии. Тия каденци са истински мантри, съставени споредъ известни природни закони. Тѣ действуватъ така магически, че каратъ да затрепти цѣлото човѣшко същество, като събуждатъ силни и дълбоки чувства. Мантрите са особено характерни за индуската музика. Но само индускиятъ слухъ, по пътя на дългата наследственостъ, се е развилъ до тамъ, че да може да възприема онѣзи малки тонови дѣления — четвърттонията и да почувствува магичната сила, която се крие въ една мантра. Въ огромната музикална литература на западно-европейските композитори нѣма мантри, но има песни проникновени, които издигатъ човѣшката душа до ония висши области, където тя преживѣва истински миръ и хармония и почерпва мощни импулси за творчество и растежъ.

Следъ този бѣгълъ погледъ върху музиката на древните и на западно-европейските народи, където изтъкнахъ въздействието, което тѣ оказватъ върху душата на човѣка, ще нахвърля нѣкои мисли върху музиката на Учителя, пакъ отъ гледище — главно — на въздействието, което тя упражнява. Музиката на Учителя, като се съблюдаватъ при изпълнението известни правила и условия, дава другъ родъ въздействие.

Разглеждайки неговото вокално и инструментално творчество, достигаме до интересни констатации по много въпроси отъ музикално естество. Ние имаме преди всичко една особена форма на звучащото веще-

*) Ржцетѣ, които данаме тукъ, тѣзи които помѣстихме въ кн. I. отъ тек. годишнина на списанието и тия, които ще дадемъ за напредъ са изъ колекцията ржце на американския хирологъ Josef Renald. Тѣ са схематични, всичко въ тѣхъ не е дадено, но пъкъ затова иматъ преимуществото, че указватъ на специални черти, линии и знаци — най-типични за дадена ржка.

ство, която се изгражда не по приетитѣ и установени вече правила на музиката. Ако преминемъ къмъ анализъ на колорита и нюанситѣ на тази музика, ако се спремъ да разгледаме по-подробно специфичнитѣ ѣ свойства, особената ѣ интонация и сила на напрежение, както и други такива качества, съ които тя излиза извънъ общоприетитѣ схеми на песента, то ние се натѣкваме на редица интересни проблеми, които вълнуватъ умоветѣ на най-напредничавитѣ музиканти на наши дни.

Онова, което е ясно видимо за единъ музикантъ, който не може да не оцени високо тѣзи песни, е че има една особена логика при съчетание на интервалитѣ и една особена последователностъ въ музикалния изразъ, който въ неговитѣ песни се превръща въ истински говоръ на душата. Въ тази музика срещаме предадени процеси и състояния, аналогични на тѣзи въ природата. Така напр., принципа на музикалния мотивъ, почиващъ на контраста, тѣй характеренъ за проявитѣ на природата, съществува изразенъ на много мѣста твърде ясно.

Въ песнитѣ срещаме тѣсна и широка ритмика, но особено ни се налага оня вѣтрешенъ живъ ритмусъ, който почива на окултни закони. Специфичнитѣ каденци въ тази музика сѣ изразъ на единъ дълбокъ мистицизмъ. Неравнитѣ тактове въ пѣснитѣ на Учителя се явяватъ, като такова временно дѣление, върху което спокойно се изгражда своеобразната имъ интонация. На пръвъ погледъ неговата музика ни се представя като такава, която не е въ съгласие съ съвременнитѣ разбирания, но ако се вмислимъ по-дълбоко и прибѣгнемъ къмъ единъ по-проникновенъ музикаленъ анализъ, ще се домогнемъ до ония живи източници, вложени въ естеството на новия човѣкъ, отъ които се струи тази музика въ нова форма и новъ ритъмъ.

Единъ другъ белегъ. Известно е, че когато една композиция се състои отъ съчетание на най-нѣжно вибриращи тонове, тя действува на висшата човѣшка природа, събуждайки възвишени стремежи. Когато това се разбере, както го разбира опитниятъ окултистъ, могатъ да се подбиратъ трептения, съобразно съ резултатитѣ, които тѣ произвеждатъ. Като се има предвидъ това, чрезъ музиката могатъ да се предизвикатъ различни емоции — благоговѣние, самоотверженостъ, милосърдие, надежда вѣра, любовъ и т. н. По такъвъ начинъ, музиката може да служи на висшитѣ форми на духовния животъ, а може да служи не по-малко и на медицината, педагогията и т. н. Ето магичната страна на музиката, къмъ която трѣбва да се насочатъ усилията на музикалнитѣ творци.

Въ това отношение музиката на Учителя съдържа ценни елементи, които, вѣрно доловени, могатъ да се използватъ за изграждане на истинската музика на бъдещето — магичната музика на Любовта.

Ас. А.

Д-ръ Е. Р. Коенъ

Окултни елементи въ свѣтовната литература

Художествената литература, въ каквато и насока да се изрази крие въ себе си извънредно много елементи, които сж отъ чисто окултно естество. Има писатели, които като пишатъ държатъ точна смѣтка за окултното и се стремятъ по единъ или другъ начинъ да го изнесатъ. Въ тѣхното си творчество тѣ влагатъ тенденция. Прочее, истинското художествено творчество трѣбва да има тенденция, следователно идея, линия въ дадена насока. Тя може да бѣде проведена спонтанно, незабележимо, ала може да се прокара и явно — тамъ вече има по-голъма необходимостъ това да се направи съ художествень усѣтъ.

Днесъ свѣтовната литература е въ голѣма безпжтица. Нито описанието на националенъ битъ, нито плоското изнасяне на рутината на съвремения животъ, може да задоволи нѣкого. Най-после — то е много естествено — националното неможе никого да задоволи въ днешно време поради това, че западната култура даде на човѣчеството нѣщо особено, което се нарича универсалностъ. Въ историята на човѣчеството никоя друга култура не донесе чувството за универсалностъ, както това направи западната култура. И сега, когато много народи повдигатъ гласъ за „националното“, все пакъ, задъ това национално, колкото и да бѣде то кресливо има нѣщо повече — това е универсалното. Универсалното щомъ придобие, наредъ съ другото, единъ психологически елементъ навлиза вече въ кръга на окултното.

Онази литература, която се занимава съ рутината на живота — прави на хората, възгледи, социално положение и пр. бива двояка. Единъ нейнъ клонъ има за целъ да използва слабоститѣ на хората и имъ изнася, дава имъ, гъделичка ги съ тѣхнитѣ собствени слабости и често се стреми да ги оправдае като нѣщо, безъ което неможе. Другиятъ клонъ пъкъ на този родъ литература влага известна тенденция, изнасяйки всичката тази рутина за да може да издигне, да насочи човѣка въ единъ другъ пжтъ. Дотолкова, доколкото този клонъ на литературата би вложилъ една по-възвишена и по-углъбена тенденция, въ него ще съзремъ чисто окултни елементи.

Най-новитѣ насоки въ съвремената литература се движатъ подъ знака на социалнитѣ проблеми взели яркъ изразъ въ лѣво или въ дѣсно. Повече или по-малко тази литература така както се изнася може да играе временна роль. Времето следъ войната постави известни проблеми въ литературата, които самото положение на хората бѣше създадо — то отвори широко картата на безпжтицата. И въ тази безпжтица се постави началото на много жизнени въпроси. Съ срѣдствата, обаче, съ които разполага днешниятъ свѣтъ личи, че тия въпроси ще си останатъ неразрѣшени. Така повдигна се въпросътъ за отношение между стари и млади — закоравѣлото съзнание на старитѣ, които сж живѣли въ една друга епоха и които подъ натиска на „инерцията“ трѣбва да вървятъ въ сжщата посока. Борбата въ младитѣ — едни, които сж изживѣли войната, на които войната стана целъ въ живота, понеже тѣ не сж имали целъ преди това, а после незнайтъ нахѣде да поематъ; други пъкъ, станали годни за живота следъ войната, незнайтъ

и тѣ какъ да се оправятъ въ тази голѣма безпѣтица. Въ този „бунтъ“ на младежта се внесоха всичкитѣ стремежи за преоценка на стойноститѣ, за критика на общественото положение — църква, общество, моралъ, и най-вече това да създадатъ „новитѣ“ насоки въ живота. Въ всичката тази голѣма литература на третото десетилѣтие на нашия вѣкъ, въпрѣки голѣмитѣ въпроси, които се поставиха, липсва нѣщо, което да ѝ даде вѣчностъ и да я увѣнчае съ успѣхъ. Главната причина седи въ това, че тя се задоволява съ описанието на проблемитѣ и колкото и да мислимъ, че тѣзи описания сами ще пробудятъ съзнанието и ще го насочатъ къмъ възходъ, все пъкъ това не става, защото свѣта не знае и не вѣрва въ смисъла на единъ никому неизвестенъ възходъ и напредѣкъ пѣленъ съ изненади и разрушения на „стализираното“.

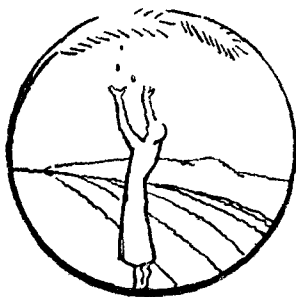
Въ какво въ сжщностъ се състоятъ окултнитѣ елементи на дадено творчество? Окултизмътъ преди всичко се стреми да събуди у хората чувството за вѣчното и истинското. Това е най-важното нѣщо въ живота, понеже само когато човѣкъ е правилно ориентиранъ по основния проблемъ на живота, тогава може да мисли правилно, тогава може да живѣе добре и да бѣде щастливъ. И ето на първо мѣсто се поставя вѣчниятъ въпросъ за живота — случайно творение ли сме ние или животътъ е непосредственъ изразъ на една първична и вѣчна разумна сжщностъ. Правилното разрѣшение на този въпросъ — ето за какво ратува окултизмътъ. А художествената литература изнасяйки, било вътрешнитѣ борби въ това направление, било просвѣтлението, което внася смисълъ въ живота, дава правиленъ творчески гласъкъ. Наредъ съ този проблемъ се поставя въпросътъ за правдата и неправдата въ живота, за доброто и злото. Религиознитѣ разрѣшения на тѣзи въпроси нѣматъ нищо общо съ постановката и разрѣшението имъ отъ гледището на окултизма. Понятията Богъ, душа, животъ, любовъ, мъдростъ, истина, правда, добро, зло, божествено, демонично, смъртъ, безсмъртие, младостъ, старостъ, воля за добро и животъ, безсмислие, страдание, скръбъ, щастие, всички тѣ въ свѣтлината на окултизма се освобождаватъ отъ всѣкаква конвенционалностъ — църковна или обществена и придаватъ онзи вѣченъ динамически устремъ, който въ процеса на развитието поставя на еквивалентна преценка проявата на амебата и тази на арахангела: любовта въ най-нисшитѣ си форми и въ своитѣ най-висши проявления.

Въ третирането на тѣзи вѣчни проблеми отъ разнитѣ автори на свѣтовната литература въ окултно освѣтление, виждаме, че нѣкои автори иматъ съзнателно отношение къмъ нѣщата и тенденцията у тѣхъ е ясна, съзнателна, правилна и чиста. Когато други автори се ръководятъ отъ една жива интуиция и у тѣхъ виждаме, че окултната тенденция е придобила единъ полурелигиозенъ полусвѣтски отенѣкъ. Въ историята на литературата като изключимъ древнитѣ писатели, отъ сръднитѣ вѣкове насамъ можемъ да посочимъ маса великани на човѣчеството, които съзнателно сж вмѣкнали въ своитѣ творби окултното. Нека споменемъ: Данте, Гьоте, Вагнеръ, Булверъ-Литонъ, Едгаръ-По, Евгений Сю, Достоевски, Анатолъ Франсъ, Сюли Прюдомъ, Густавъ Майринкъ, Едуардъ Шюре, Рабиндранатъ Тагоре, Рудолфъ Щайнеръ, Николай Райновъ, Крижановска, Ларсенъ, Мабелъ Колинсъ, Сурия и др.

и др. Тѣхнитѣ творения оставатъ вѣчни, винаги свѣжи, винаги нови и внасящи смисълъ и свѣтлина. Нека повторимъ — само окултизмътъ създава и внася вѣчнитѣ проблеми въ свѣтовната литература — така и тя остава вѣчно. Защото, веднѣжъ за винаги трѣбва да се схване, че смисълъ, задоволство и щастие нѣма въ преходното. Тѣхъ можемъ ги намѣри само въ онова, което има вѣчна стойностъ и остава неизмѣнно презъ вѣковетѣ, следователно то е разумното и творческото начало, живѣещо въ всичко и свързващо всичко.

Наредъ съ правилното разбиране на живота и нѣщата, което окултизмътъ внася въ свѣтовната художествена литература, той дава едно правилно разбиране и въ типологията, безъ която е невъзможно едно истинско художествено творение. Единъ типъ, единъ характеръ болшинството отъ автори го долавятъ и изнасятъ най-различно. Често срѣщаме пълно несѣотвѣтствие между това, типътъ, който трѣбва да се изнесе и това, което се изнася. Нѣкои автори съ голѣма, богата интуиция успѣватъ сполучливо да предадатъ своитѣ типове, докато мнозина други тѣнятъ въ пълна тъмнина по тия въпроси. Има пъкъ автори, които запознати съ окултната характерология майсторски подбиратъ и описватъ своитѣ типове. Художествениятъ усѣтъ дозакръгля вѣщото изнасяне на даденъ типъ. Когато единъ авторъ е даровитъ, интуицията — това непосредствено чувство е, която опредѣля дарованието, той описва типове тѣ непосредствено и вѣрно. Ала знанието създава не по-малки творци. Едно завладѣно знание става по-само себе си жива интуиция.

Окултнитѣ елементи и насоки въ свѣтовната литература ще бждатъ специаленъ предметъ, който ще имаме възможность подробно и системно да третираме въ тия страници. Ние вѣрваме, че засягайки тия вѣчни елементи и особености въ творчеството на голѣмитѣ писатели, нѣщо което особено въ България не е направено, ще може да се хвърли свѣтлина върху кое и какъ трѣбва да се изнася въ литературата, за да даде тя вѣчни ценности, а и читателятъ да придобие едни истински мѣрки, които винаги ще останатъ живи.

УЧИТЕЛЪТЪ ГОВОРИ

ЖИВАТА ПРИРОДА

Живата Природа въ своята цѣлокупность е проява на разумни сили, на разумни сщщества, отъ разни градации, които живѣтъ въ пълна хармония, общение и единение.

Всички тѣ иматъ една висша цель, която наричаме Богъ, Разумность — сиречь безграничното, безначалното, въ което всичко сществува, движи се и се развива.

Очевидно, подъ „Жива природа“ азъ не подразбирамъ онова, което съвременнитѣ естественици подразбиратъ. За насъ Природата е нѣщо велико, не само по своето устройство, но и по онази интелигентность, по онази върховна разумность, която тя проявява.

Живата Природа е сборъ отъ мислящи сщщества, които представятъ „атомитѣ“ на великия, голѣмия свѣтъ. Цѣлото пространство, въ което живѣемъ и се движимъ, е пълно съ сщщества отъ разни категории и култури.

Така че, когато говоримъ за вселенна, ние подразбираме сборъ отъ разумни сщщества, отношенията между които сж абсолютно хармонични. Тѣзи, именно, живи сщщества сж, които даватъ цена на цѣлия козмосъ.

Ето защо, за погледа на ония, които иматъ козмично съзнание, цѣлиятъ козмосъ съ неговата природа е едно живо сщщество, въ което всичко се обединява.

И този козмосъ може да бжде и „безграниченъ“ и „граниченъ“ и голѣмъ и малъкъ: едно велико свойство на Вѣчното е да приема каквито ще форми.

Предъ духовния взоръ на великитѣ Посветени отъ всички времена и епохи цѣлата вселенна, цѣлиятъ така нареченъ въ древность „макрокозмосъ“ се явява въ формата на човѣкъ — великиятъ Небесенъ Човѣкъ. Съзерцавайки този Козмиченъ Човѣкъ, тѣ сж открили съответствията, които сщществуватъ между него и малкия човѣкъ — „микрокозмоса“.

Затова ви казвамъ, че човѣкъ, у когото всѣка клетка отъ тѣлото е будна и съзнателна, може да общува съзнателно съ цѣлата Жива Природа.

Вие виждате звездитѣ като далечни блестящи точки на небето. Ала всѣка звезда отъ Млѣчния пѣтъ, или отъ коя да е галактична система си има своитѣ приемници въ човѣшия мозъкъ. Човѣкъ може

да приеме моментално трептенията, които идватъ отъ различнитѣ звезди. Въ този смисълъ азъ казвамъ, че човѣкъ може да се разговаря съ цѣлия козмосъ. Ако за хората на земята звездитѣ сж само свѣтли точки, за единъ ангелъ тѣ сж цѣли свѣтове съ милиони, милиони сжщества, които ги населяватъ. Въ тѣхъ трептятъ милиони сжщества, които иматъ много по-висока култура отъ човѣшката.

И така, помнете, това което е проявено, ние наричаме разумна Жива Природа. А онова, което още не е проявено, ние наричаме идейна душа на битието. Идейното, вѣчното, священото, не проявеното — това е Богъ, това е великото Начало на живота. То е свързано съ проявеното. Затова нѣкои наричатъ Природата тѣло на Бога. Това, обаче, е само единъ образъ. Ала мнозина до тамъ се увличатъ отъ този образъ, та подържатъ, че Природа и Богъ сж едно и сжщо нѣщо. Но ако Природа и Богъ сж едно и сжщо нѣщо, тогава Богъ ще бжде едно ограничено сжщество.

Едно знаемъ ние положително: че Природата е проявеното, а Богъ е не проявеното, безграничното, което вѣчно се проявява и все не проявено остава.

Обикновенитѣ хора, които виждатъ едно малко сѣчение отъ свѣта, мислятъ, че Природата е нѣщо механично, неразумно, въ което царуватъ случайности. Очевидно, тѣ проектиратъ себе си въ Природата.

Всжщность, въ Природата нѣма нищо случайно, нищо произволно. Въ нея всичко се гради и устройва по законитѣ на божествената и неизмѣнна математика. Ето защо, всички нейни действия сж строго и разумно опредѣлени.

Разумността въ Живата Природа ясно се вижда навсѣкжде. Който и организъмъ да разгледаме, проучимъ ли дълбоко и проникновено неговото устройство, неговитѣ функции съ всичката имъ законмѣрность и целесъобразность, ние ще се убедимъ въ великата разумность на Природата, която всичко направлява.

Разбира се, изисква се отличенъ и прозорливъ умъ, добре развити способности и дарба за тънко и проникновено наблюдение, за да се схванатъ тънкоститѣ на разумното, което се проявява въ Природата.

Живата Природа си има свой езикъ, и ако човѣкъ иска да я разбира добре, трѣбва да се стреми да научи нейниятъ езикъ.

Природата всѣкога си служи съ образи. Тя винаги говори съ картини и символи. Нейниятъ езикъ не е като езика на съвременнитѣ хора — сухи понятия, голи логически форми на аналитичния интелектъ. Езикътъ ѝ е живъ, картиненъ, символиченъ, езикъ на великото и красиво разнообразие.

Изобщо Природата не търпи еднообразието, повторението. Тя обича разнообразието въ прогресивна и възходяща степенъ.

И затова, когато хората искатъ да сведатъ всичко въ живота къмъ едно механично еднообразие, тѣ произвеждатъ зло. Когато творятъ по законитѣ на разнообразието и хармонията, както Природата, тѣ вършатъ добро.

Живата Природа обича разнообразието и изобилието, но не търпи излишъцитѣ. Не се ли използватъ нейнитѣ енергии разумно, спратъ ли се въ тѣхния неспиренъ ходъ и превръщения, ограничатъ ли се въ затворения кръгъ на еднообразието, тя веднага реагира. Природата не

обича застой. Въ нея има вѣчно движение, вѣчно творчество, което се регулира отъ разумни закони. Въ тия закони забелязваме единъ постояненъ ритъмъ, една периодичностъ, която се тай дълбоко въ самата същина на Битието, въ законитѣ на неговата проява.

На този козмиченъ ритъмъ почиватъ ония два велики процеса въ Живата Природа — инволюция, при които имаме едно движение отъ центъра къмъ периферията и еволюция, която представя движение на живота отъ периферията къмъ центъра.

Въ тѣзи два процеса се събужда онази енергия, която е необходима за създаване на всички условия, при които може да се прояви мировиятъ животъ.

Две велики течения — едното отъ безграничното, което постепенно се смялява и слиза къмъ безкрайно-малкото, къмъ клетката; другото, което постоянно расте — отъ безкрайно-малкото, отъ клетката къмъ великото, безграничното.

И когато тѣзи две козмични течения се срещнатъ у човѣка, зараждатъ се великитѣ способности и добродетели на човѣшката душа.

Живата Природа обхваща всичко въ свѣта съ своята аура. Тя е свѣтла, чиста, разумна и блага.

Живата Природа е вложила всичко у човѣка и всѣки мигъ му съдействува за разработване на ония зародиши, които сж всадени въ неговата душа. Като грижлива майка, тя всѣки мигъ държи будно съзнанието му, като му обръща внимание по разни пжтища и начини на всичко, което става около него.

И съвременнитѣ хора сж на погрѣшенъ пжтъ като мислятъ, че могатъ да завладѣятъ Природата. Ако тѣ, наистина, биха успѣли да направятъ това, цѣлата земя би се разрушила и на нея не щѣше да остане нито едно живо същество. Живата Природа, обаче, не оставя да я владѣятъ. Едничкото, което тя позволява, то е да се впрегнатъ нейнитѣ сили на работа. Ала само разумниятъ човѣкъ, който се съобразява съ нейнитѣ закони, може истински да впрегне нейнитѣ сили на работа. Всѣки, който не се съобразява съ нейнитѣ закони, бива разрушенъ.

И опитътъ показва, че всички онѣзи, които сж си въобразявали, че владѣятъ Природата, сж се намирали затрупани подъ праха на своитѣ рухнали фантазии. Хора, които си мислятъ, че трѣбва да се борятъ съ природата, за да я покорятъ, винаги когато сж достигали до върха на своето предприятие и сж се готвили да вкусятъ отъ неговия плодъ, сж бивали жестоко излъгвани въ своитѣ надежди. Природата ги е лишавала въ последния мигъ отъ плода на тѣхнитѣ усилия и ги е оставяла отново да работятъ и да се трудятъ, за да изправятъ всичкитѣ си погрѣшки и заблуждения.

Човѣкъ не бива да се бори съ Природата, защото винаги ще претърпѣва поражение. И знаете ли, кое е неговото поражение? Смъртѣта. Причината за смъртѣта на човѣка е тази, че той се намира въ постоянна борба съ живата, разумна Природа, която все се мжи да покори.

Защото помнете, Природата така лесно не прощава. Вие може десетъ пжти да се покаете, и пакъ грѣховетѣ ви да останатъ непро-

стени. Природата прощава на човѣка само когато се съобрази съ нейнитѣ закони, съ Божията воля; и то не по единъ външенъ, механически начинъ, а съзнателно.

Всички, които се стремятъ да владѣятъ Природата, всички които се борятъ съ нея, които ѝ се противятъ, дълбоко погледнато, сж „вънъ“ отъ нея. Говоря алегорично. Природата е заключена за тѣхъ, тя си остава за тѣхъ единъ затворенъ свѣтъ. Знаете ли какви красоти има въ този свѣтъ, какви сжщества живѣятъ въ него?

Хората, които днесъ пѣплятъ по земята, могатъ да се нарекатъ „пропаднали ученици“ на Природата, затворници. Въ тази смисълъ на думата тѣ действително сж „вънъ“ отъ нея.

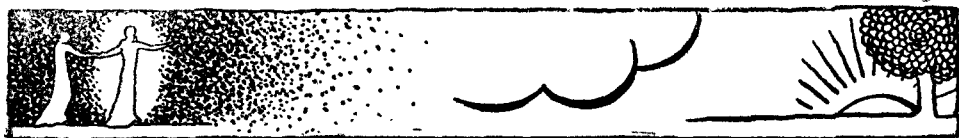
За тѣзи хора, Природата си има своитѣ „изправителни домове“. И тя често влиза тамъ съ своята пръчица!

Ала за разумнитѣ човѣци Живата Природа е прекрасно уреденъ свѣтъ. Свѣтъ на хармония, на музика и красота.

И когато единъ день вашитѣ очи се отворятъ, вие ще чуete навредъ по свѣта великата музика на Природата. Има една особена музика въ Живата Природа. Защото и тя не винаги пѣе. Понѣкога и тя мълчи. Въ нейнитѣ нѣдра тогава цари неизразимо мълчание. Но въ туй мълчание има единъ великъ вжтрепенъ смисълъ — дълбоко въ нейнитѣ нѣдра се заражда една велика идея, и докато тази идея се оформи и роди, великата Природа мълчи.

Роди ли се, тя отново запѣва нова песень.

И ако вие водите съзнателенъ животъ, ако душата ви е будна и е настроена любовно къмъ всички живи сжщества, вие ще възприемете божествената музика на Природата, която ще се разлѣе като дълбокъ трепетъ по цѣлото ви естество. Чрезъ тази музика ще ви се предаватъ мислитѣ на всички разумни сжщества. Животътъ на всички разумни сжщества въ Живата Природа ще ви се предава съ бързина много по-голъма отъ тази на свѣтлината, и вие ще се чувствувате като граждани на нейното велико царство.

ИЗЪ ЖИВОТО СЛОВО

Измѣни храната си! Така твоятъ организъмъ ще се освободи отъ утайкитѣ на несѣответнитѣ за него храни и той ще бѣде здравъ.

Измѣни я! Доста кокошци и агънца сѣ плакали, отивайки къмъ твоя стомахъ. Заради тѣхнитѣ сълзи я измѣни! Или — за своето си здраве.

Колко гниеща материя има въ прѣсното месо, отъ което се възхищаващъ! Какъ ще се справи твоятъ организъмъ съ нея? Не ще ли я утаи по колѣното, главата, или по нѣкой други органъ? И тѣ нѣма ли следъ време да заболѣятъ?

Измѣни храната си! Ако не за тѣхнитѣ сълзи, то — за своето си здраве.

* * *

Измѣни дишането си!

Когато поемащъ свежия утриненъ въздухъ, мисли: Бога поемамъ въ себе си. Задрѣжъ го! Порадвай му се! И бавно, внимателно го изпусни!

Това е приятель! Да донесе това, отъ което се нуждаешъ, да вземе излишното. Да внесе, да освободи!

А Богъ, въ чистия въздухъ, е този приятель!

Измѣни дишането си!

Съ всѣка вдишка поемай Бога въ себе си, порадвай Му се!

* * *

Измѣни гледането! Измѣни слушането! Вкусътъ си измѣни!

Гледай красивото! И само него.

Слушай хармоничното! И само него.

Вкусвай чистото! И само него.

Красивото ще внесе красота въ душата. Хармоничното — миръ, а чистото ще ти разкрие чистотата.

Измѣни ги!

Гледай красивото! Слушай хармоничното! Вкусвай чистото!

Ако не за самитѣ тѣхъ, за себе си ги измѣни!

За своето си здраве.

Б ѣ л и н а

Бѣлина, догдето погледъ стига,
Въ бѣлина потънала земята,
Нейде много близо и далече
Слушамъ пѣсень пѣе чистотата

Бѣлина, трепти лазуръ надъ нея,
И разлива разтопено злато
Слънчева ржка благословена
А сърцето пълно, съ миръ богато

Бѣлина, студена, мълчалива
И затворенъ въ нея свѣтъ лжистъ
Пѣятъ тихичко снѣжинкитѣ бриланти.
Пѣсенъта въ молитва се прелива

~ ~ ~

Ти все летишъ по своя пѣтъ въ безкрая,
И ние съ тебе, твоитѣ чеда,
Години, вѣкове сж твойтѣ стѣпки,
Кърмилнице земя

Къмъ вѣчни брѣгове на океана
На времето неспирно се стремишъ,
И въ нашитѣ сърца е тоя пламъкъ –
Отломъкъ, слънчевъ, живъ

Какъвъ просторъ и звезденъ лабиринтъ !
Какъвъ великъ, неподражаемъ свѣтъ !
Надъ всичко нѣкакъвъ вълшебенъ сфинксъ
Държи свещена тайна.

И ние, майко, твоитѣ чеда,
Къмъ свѣтли хоризонти се стремимъ,
Че ти ни вдъхна съ твоята душа
Къмъ слънцето любовъ.

St.

Богоизбраниятъ

Свѣтило бѣха нозетѣ ти, които ме поведоха нагоре по свещената пѣтека, защото бѣхъ самъ.

— Свѣтило бѣха нозетѣ ти, свѣтило на доброто въ човѣка.

Свѣтило бѣха рѣцетѣ ти, които понесоха моята немощ, защото бѣхъ слабъ.

— Свѣтило бѣха рѣцетѣ ти, свѣтило на Силата въ човѣка.

Свѣтило бѣха очитѣ ти, които просвѣтиха ума ми, защото бѣхъ въ тъмнина.

— Свѣтило бѣха очитѣ ти, свѣтило на знанието въ човѣка.

Свѣтило бѣше челото ти, което освободи душата ми, защото бѣхъ робъ на заблудата.

— Свѣтило бѣше челото ти — свѣтило на Истината въ човѣка.

Свѣтило бѣха устнитѣ ти, които събудиха въ менъ живота, защото гаснѣхъ.

— Свѣтило бѣха устнитѣ ти, свѣтило на Любовта въ човѣка.

Ц. Г. Симеонова

Смирение

Веднѣжъ Буда като спѣлъ, билъ обхванатъ отъ една огромна змия която започнала да го притиска тѣй силно, че следъ малко щѣла да го задуши. Отначало той се уплашилъ, но като видѣлъ, че нѣма време за губене, помислилъ, какъ да се спаси. — Какъ? — Да убие змията — нѣмалъ орѣжие. Да се измъкне отъ гибелнитѣ обръчи, нѣмало какъ. Тогава Буда събралъ всичкото си знание, всичката си душевна сила и почналъ да се смалява, да се смалява, докато се източилъ отъ змията като една тънка свѣщица — и се освободилъ. Така че змията нищо не могла да му направи, и великиятъ Буда се освободилъ.

О. Славчева

Изъ вълшебната книга на Природата

Риби, които може да се удавятъ

(Отъ Валтеръ Бернхардъ Саксъ)

Нима е възможно да се давятъ риби? Заглавието на статията звучи каго шега! Но не, това не е шега. Никжде нѣма по-голѣми загадки и чудновати нѣща, отъ колкото въ царството на природата. Въ това царство има една порода риби, които се срещатъ въ материка Азия. Зооложитѣ наричатъ тази порода риби — **Л а б и р и н т н и р и б и**. Тѣ сж въ всѣко отношение едно много чудновато творение на майката природа. Почти всички отъ тѣхъ, ръстятъ на които не е по-голѣмъ отъ човѣшки пръстъ, сж украсени съ великолеппи багри. Кафяво, зелено, алено червено и кадифено черно сж главнитѣ цвѣтове на тѣхнитѣ премѣни. Мжжкитѣ отъ нѣкои родове на тѣзи риби, като че ли недоволни само отъ великолепието на багритѣ, сж се натруфили още и съ специални, въ нѣкои случаи много куриозни, израстъци по перкитѣ.

Поради този си разкошенъ видъ, тѣзи малки азиатчета сж станали скоро любимци на много притежатели на аквариуми. За това благоприятствува и обстоятелството, че отглеждането и развъждането имъ не е никакъ трудно. Даже и въ най-малкия съдъ, тѣзи животинки пристѣпятъ веднага къмъ грижи за запазване на рода. За тази цель мжжкитѣ построяватъ специални гнѣзда отъ въздушни мѣхурчета, които образуватъ нѣщо като пѣна. Въ тази пѣна отъ въздушни мѣхурчета женскитѣ снасятъ яйцата. Следъ излюпването тѣзи гнѣзда продължаватъ да бждатъ прибежище на безпомощнитѣ малки. Такова гнѣздо представя отъ себе си една уютна, топла люлка, благодарение на събраната отъ тѣхъ слънчева топлина отъ рефлекторитѣ на отдѣлнитѣ въздушни мѣхурчета. Особено въ първия периодъ на отглеждането, мжжкарътъ проявява специална грижа за малкитѣ, която грижа достига до самопожертвувателностъ. Той е готовъ да защити своитѣ малки до последна капка кръвъ. Следъ като израстнатъ малкитѣ и изучатъ плаването, което става въ единъ периодъ отъ около две недѣли, тѣ се разпрѣскватъ по всички посоки на водната ширъ, за да се заловятъ самитѣ на следната пролѣтъ съ продължението на своя родъ.

Но какво общо има всичко това съ даването на рибитѣ? Въ сжщность тъкмо опасността отъ удавяне е най-голѣмата особеностъ на и безъ това много чудноватитѣ рибки. Ако наблюдаваме тѣзи малки водни обитатели, къмъ които се числи и китайскиятъ **макроподъ** или както още го наричатъ **райска риба**, ще забележимъ, че тѣзи рибки отъ време на време се издигатъ като стрели къмъ повърхността на водата, подаватъ за мигъ крайчето на муцунката си и отново, пакъ така бързо изчезватъ въ водораслитѣ. Какво е станало? — Рибката е поела въздухъ. Лабиринтнитѣ рибки иматъ освенъ хриле още единъ особенъ, преплетенъ като лабиринтъ органъ. Този органъ е снабденъ, подобно на човѣшкия дробъ, съ множество кръвоносни сждове, разположени непосредствено подъ повърхността на кожата. Въздухътъ, хойто поглѣщатъ, минава сжщо както при човѣшкия дробъ, покрай

кръвоносните съдове и предава кислорода си на кръвта. Значи освенъ съ хрилетъ си, тѣзи рибки дишатъ и посредствомъ този, изпълняващъ ролята на дробъ, органъ. Дълго време се е мислило така, и зоолозите не сж обръщали особено внимание на този органъ, като сж го мислили за спомагателенъ. Единъ день, обаче, единъ изследователъ се е заелъ да проучи по-отблизо тѣзи рибки, главно заради този „спомагателенъ“ органъ. Той поставилъ въ аквариума, въ който ималъ такива рибки, подъ повърхността на водата, една нѣжна телена мрежа (сито). Не следъ много рибките почнали да ставатъ неспокойни, плували като бѣсни по всички посоки, опитвали се да пробиятъ мрежата, ставали все по-страхливи, следъ това паднали на дъното, още единъ пътъ се опитали да пробиятъ мрежата и най-сетне — следъ около половина часъ — умрѣли: следъ прегледа се установило, че рибките сж били задушени! . . . Помислете си само — риби задушени въ вода — въ най-естествената за рибитъ срѣда. Този фактъ и понататъшни подробни изследвания сж установили, че лабиринтътъ на тѣзи риби е главниятъ органъ за дишане и пречистване на кръвта. Интересно е да се отбележи, че новото поколение до като сж още малки рибките, нѣматъ таквъ лабиринтъ; този органъ се образува въ последствие. Природата е направила така навѣрно за да предпази малките, които още не могатъ добре да плаватъ, отъ удавяне. Нали чудесно?!

Въ Сиамъ има единъ родъ отъ тѣзи риби, за които великолепнитъ багри, лилипутскиятъ ръстъ, особенитъ начинъ на отглеждане малките, най-после, даже и въздушниятъ органъ, не сж достатъчни чудновати свойства и особености и за да бждатъ на първо мѣсто по отношение на ексцентричността на рибното царство, тѣ притежаватъ още една особеностъ. Сиамцитѣ наричатъ тази риба — **р и б а б о р е ц ъ** — а това има основателна причина.

Въ Испания сжществува борбата съ бикове, въ Яфа борбата на петли, въ Китай борбата на плъхове, въ Британска Индия сж любими страшнитѣ борби на животъ и смъртъ на слонове. Преди борбата на такива слонове наточватъ зжбитѣ имъ съ пили и ги напоятъ съ алкохолъ. Въ Сиамъ използватъ рибата борецъ за удовлетворяване скритата у човѣка дива страстъ. За тази целъ се взиматъ две мъжки рибки-борци. голѣмината на които е колкото кибритена клечка и се поставятъ въ две отдѣлни стъкленици. Следъ това се поставятъ така стъкленицитѣ, че борцитѣ да могатъ да се виждатъ. Може би сиамцитѣ употребяватъ нѣкое непознато на насъ срѣдство за разгневяване на рибките, защото щомъ се зърнатъ противниците, тѣ се спускатъ като фурии върху стъклената преграда на съда, отхвъркватъ отъ силниятъ ударъ назадъ и съ още по-голѣма яростъ отново се хвърлятъ срещу невидимата преграда. Презъ време на борбата люспитѣ и перкитѣ на борцитѣ добиватъ неописуемъ блѣсъкъ, перкитѣ наподобяватъ червени пламъчета, изкачащи отъ трепкашитѣ тѣла. Борбата, която всѣки мигъ се ожесточава все повече и повече, продължава до като единиятъ отъ противниците падне мъртавъ на дъното отъ силния ударъ върху фаталната преграда. Разбира се, че при този особенъ родъ удоволствие, човѣкъ използвава вродения инстинктъ на самца па излѣзе победителъ въ борбата. Но до като въ свободната природа по-слабиятъ има

възможност да потърси спасение чрез бѣгство, хората сж направили отъ тази борба — борба на смъртъ и животъ.

Много пжти сж били внасяни отъ родината имъ въ Европа живи лабиринтни риби, особено отъ рода на борцитѣ. Винаги, обаче, това е било свързано съ много жертви отъ тѣхъ, особено ако презъ време на пжтуването морето е било бурно. Отъ силното клатушкане, рибкитѣ биватъ тласкани отъ единия край на съда на другия. Тѣ не могатъ да се задържатъ никжде, защото водораслитѣ на роднитѣ имъ мѣста, кждето тѣ обикновено се скриватъ при лошо време, липсватъ. Поради тази причина, тѣ не могатъ свободно и редовно да се изкачватъ на повърхността за въздухъ, органитѣ, съ които запазватъ равновесие, претърпяватъ нарушения, появява се неразположение: съ други думи казано, рибкитѣ се разболяватъ отъ „морска болестъ“.

И, така ние се запознахме съ едно рибно семейство, което има много чудновати особености. За хората и днесъ още не е ясно, защо е тази толкова особена грижа при отглеждане малкитѣ и защо тѣзи рибки иматъ органъ за дишане съ въздухъ, когато този органъ ги застрашава съ удавяне и морска болестъ.

Превелъ отъ немски *инж. Ф. К.*

ЗДРАВЕ, СИЛА И ЖИВОТЪ

Значението на мисълта. — По-голямата част отъ страданията на хората идватъ отъ тѣхната собствена мисълъ. Единъ човѣкъ безъ улегнала и права мисълъ живѣе въ постояненъ страхъ и безпокойство, а страхътъ е началото на всѣка болестъ. Първото правило е, човѣкъ да не се плаши отъ нищо. А и когато се разболѣе, ако нѣма страхъ, нека мисли за здравето·състояние на нѣщата, за хубавото, доброто. Така той ще оздравѣе много по-скоро. Човѣкъ е здравъ, а въ съзнанието му, обаче, има всевъзможни лоши и отрицателни образи; този човѣкъ е много по-лесно предразположенъ къмъ заболяване. Той, прочее, отдавна е душевно боленъ, щомъ не може да види хубавото въ нищо.

Заболи го човѣкъ глава, стомахъ, нека съсредоточи своята мисълъ и да забрави, че го боли нѣщо. Ако първия пѣтъ до десетия не би ималъ никакви резултати, то по-нататъшнитѣ опити ще го овенчаятъ съ успѣхъ. Той ще се научи да се съсредоточава и да си въздействува съ мисълта. Ако човѣкъ разбере, каква сила се крие въ мисълта, той непременно ще разреши най-тежкитѣ въпроси на живота много лесно, ще разбере, че щастие, здраве и успѣхъ въ по-голямата си частъ зависятъ отъ самия него.

Нека всѣки обърне сериозно внимание върху себе си, върху пречистването и засилването на собствената си мисълъ. Тя ще му даде много добри плодове.

Върху мисълта — нейното значение и сила — ще се повърнемъ подробно въ отдѣлни статии.

Значението на храната и храненето. — Има три главни нѣща, които човѣкъ трѣбва да умѣе да ги върши добре, за да бѣде доволенъ и радостенъ въ живота. Той трѣбва да знае, какъ да се храни и съ какво да се храни, трѣбва да знае, какъ да спи и какъ да работи. Храненето, спането и работата сѣ най-сжщественитѣ работи на земята. Малцина обръщатъ внимание на това и затова има малко хора доволни на земята. Да знаешъ какъ и съ какво да се хранишъ, това е цѣло изкуство. Най-сжщественото при храненето е разположението на духа. Никога не се храни, когато си разтревоженъ и неспокоенъ! И когато се хранишъ, забрави всичко странично, мисли само за храната, за тази велика благодатъ и жертва. И спри да се хранишъ, когато най-много ти се услажда храната — остани малко гладенъ. Това действа стимулационно за функцията на организма.

Безъ съмнение, важно е, какво ще ядешъ, но по-важно е, какъ ще го ядешъ, съ какво разположение на духа, съ какви мисли и чувства. При днешнитѣ условия, ако човѣкъ иска да се отърве отъ редица неочаквани болести и предразположения къмъ заболявания, той трѣбва да се храни изключително съ плодна и растителна храна — вегетарианска. Тя омекчава животинскитѣ навици у човѣка и му възвръща полека-лека въ течение на времето човѣшкия му образъ. Въ пѣтя на развитието вегетарианството е само едно стѣпало. Ала за мнозина не лесно се прекрачва това малко стѣпало. И все пакъ, не е лекъ този

режимъ на хранене. Когато плодната растителна храна стане наново естествена храна за човѣка, тогава за него тази крачка не ще представлява нищо особено. Ала тя ще бѣде достатѣчна, за да го отдѣли отъ хората, които вървятъ по обновенитѣ пѣтеки на живота. Този човѣкъ ще почне да мисли, да разграничава и отдѣля нѣщата.

Храната напомня на човѣка за духовния гладъ и за нуждата отъ духовна храна. Блаженъ е този, който огладнява духовно и който може да се насити съ най-възвишена духовна храна.

Може би нѣма по-сѣщественно нѣщо на земята отъ храненето. Храната трѣбва да ни научи да мислимъ правилно и да чувствуваме правилно.

Храни се съ радостъ! Така ще схванешъ единъ смисълъ, който ще ти отвори много свѣтли врати въ живота.

Храненето е голѣмо изкуство и велика наука.

Горещата вода — голѣмъ факторъ за здравето. — Всѣки знае значението на вътрешното сгрѣване при простинка, неразположение и редъ други случаи. Малцина, обаче, знаятъ, какво голѣмо значение има въ това направление чистата врѣла и гореща вода. Не е въпросътъ само за сгрѣване на организма, не се касае само и до това, че горещата вода е сравнително взето идеаленъ разтворителъ и че може да пречисти отлично вътрешнитѣ канали въ организма. Най-важното се състои въ това, че горещата вода, ако се употребява винаги, поддържа единъ постояненъ тонъ въ организма. Следователно, той не се подлага на постоянни детониращи въздействия, което ще рече, че възможноститѣ за заболявания се премахватъ осезателно. Защото една отъ най-голѣмитѣ причини за заболяване е детонацията на организма — нѣщо, което употребата на горещата вода премахва.

Между другото, пѣвци, артисти, оратори, които искатъ да си запазятъ гласа, да пиятъ само врѣла и гореща вода! Нека всѣки да опита и ще се убеди въ голѣмото значение на това просто правило за здравето.

ВЕСТИ И КНИГОПИСЬ

Идеи́т на Всеми́рното братство въ чужбина. — Въ Аржентинското списание „*Estrella de l'Occidente*“, последната книжка, е печатана въ испански преводъ беседата отъ Учителя: „Великиятъ Законъ“. Въ друго аржентинско списание „*Kuntur*“, органъ на Теософското общество въ Аржентина, е печатана беседата отъ Учителя: „Слабиятъ и силниятъ“.

Въ новото италианско списание „*Sulla Soglia di una nuova Era del Pensiero*“ („На прага на новата епоха на мисълта“), органъ на Италианския институтъ за експериментална психобиология (Римъ, януарий 1935) е печатана статията „Послание на слънцето до всички, които обичатъ свѣтлината му“. Въ тая статия се излагатъ идеи́т на Всеми́рното Братство. Статията има следни́тъ подзаглавия: Къмъ новата епоха. Двата космични момента. Очистителниятъ огънь на любовта.

Италианскиятъ поетъ Елдо Маркети напоследъкъ е написалъ единъ хвърчащъ листъ съ заглавие: „Нови́тъ времена и силата на спиритуализма“. Между другото въ този хвърчащъ листъ е казано: „Отъ планини́тъ на България Учителътъ Джновъ, голѣмиятъ философъ, възвестява идването на Царството на Духа. Въ сѣщото време въ всички страни има разли прояви, които говорятъ, че наистина иде нѣщо ново“.

Въ чешкото списание „*Spiritistická revue*“, органъ на Чешкото спиритично общество (излиза въ гр. Радванице), г. 16, книжка първа, е печатана статията: „Ново послание на слънцето“, въ която се излагатъ нѣкои отъ идеи́т на Всеми́рното Братство. Статията е придружена съ портрета на Учителя. Въ книжка трета отъ сѣщото списание е печатана статията: „Бѣлото Братство въ България“. Въ тая статия се описва „Изгрѣва“, говори се за живота на ученици́тъ на Всеми́рното Братство и нѣкои отъ основни́тъ му идеи. Между другото се споменава и за „паневритмията“. Статията е придружена съ 6 снимки, прѣснати изъ цѣлото списание. Снимки́тъ представятъ моменти изъ живота на „Изгрѣва“ и моменти изъ екскурзии́тъ на Братството въ Рила.

Новата мисълъ въ Палестина. — Въ редакцията ни се получиха две вегетариански списания, издавани на еврейски езикъ въ Палестина: 1. Еврейски вегетариански прегледъ — издава Н. Б. Хавкинъ — Йерусалимъ; 2. Ацимхони — еврейско вегетарианско списание — издава се сѣщо въ Йерусалимъ. Изглежда, че начело на вегетарианското движение въ Палестина сѣ застанали свѣтрово известни́тъ вегетариански дейци: Йосифъ Перперъ и Д-ръ Шемуелъ Перперъ. Вегетарианското движение въ Палестина е единъ свѣтълъ признакъ и начало на една нова духовна мисълъ. По отношение на едно свѣтло гледане на Християнството и специално върху

чистото учение на Христа, заслужава да се отбележи, че още преди повече от десетина години излезе книгата на йерусалимския професоръ (преди германски професоръ) Д-ръ Клаузнеръ, озаглавена „**Исусъ отъ Назаретъ**“. Въ тази книга Клаузнеръ хвърля мостъ къмъ „добрия еврейнъ Христосъ“, както той често го нарича. Дѣлото на Клаузнеръ е едно начало и единъ симптомъ, че ще дойде день, когато еврейтъ ще разбератъ по духъ своя най-великъ синъ — Йошуа Аноцри (Исусъ отъ Назаретъ) — великиятъ измежду великитъ на земята.

Новъ органъ на всеславянската мисль. — Получи се въ редакцията в. „Слово“, органъ на всеславянската мисль. Това е вестникъ, който излиза въ Бѣлградъ подъ редакторството на Иринеи Крстичъ. Предъ насъ е първиятъ му брой. Вестникътъ се списва на руски езикъ, обаче съдържа и една статия на сръбски. Интересна е статията „Всеславянство като формула на мира“ отъ Леонидъ Машковски. Важни сж и статиитъ: „Основитъ на руско-сръбскитъ отношения“, „Славянската мисль въ Полша“ и пр. Въ статията „Българскитъ юнаци и соколството“ съ радостъ се констатира влизането на Българския юнашки съюзъ въ съюза на славянското соколство.

За славянството. — Има германци, които не единъ път сж се провиквали, че славянитъ сж създадени да бждатъ торъ за другитъ европейски племена: латинското и германското. Но има и германци, които съвсемъ иначе гледатъ на бждещето. Професоръ Бургдорферъ въ своята книга „Изгасването на бѣлитъ раси“, издадена отъ Берлинската академия на наукитъ, констатира, че отъ тритъ главни раси на Еврона славянската е най-жизнеспособна. Увеличението на населението у славянитъ е много по-силно отколкото у другитъ. За примѣръ той привежда следнитъ цифри: Въ 1810 година латинското племе е броило въ Европа 50 милиона души, германското 63 милиона, а славянското 60 милиона. Въ 1930 година латинското племе брои 121 милиона, германското 140 милиона, а славянското 226 милиона. Ако вървятъ по досегашния темпъ, въ 1960 година латинцитъ ще достигнатъ до 133 милиона, германцитъ до 160 милиона, а славянитъ до 300 милиона. Германскиятъ професоръ обръща внимание особено върху растежа на славянитъ въ Италия.

Връзката между слънчевитъ петна и природнитъ катаклизми. — Всрѣдъ населението на островъ йота, където се наброяватъ нѣколко вулкани, царува паника: два вулкана се пробуждатъ и почватъ да изригватъ лава и сѣрни пари. Подобни съобщения пристигнали отъ всички части на страната.

Въ свързка съ това отново се поставя въпроса за връзката, която сжществува между слънчевитъ петна и природнитъ катаклизми.

Преди около два месеци Гринвичката обсерватория съобщи за появяването на нови крупни петна върху слънцето и изказа предположението, че усиляването на слънчевата активностъ може да бжде съпроводена на земята съ магнитни бури, урагани и пробуждане на вулканитъ. За съжаление, тѣзи предсказания се сбжднаха много скоро.

Връзката между слънчевитъ петна и живота на земната кора и атмосферата е вече отдавна установена. Всѣко слънчево петно се явява гигантски резервоаръ на енергия, който изпраща на земята по-

тоци отъ наелектризирани частици; тѣзи потоци нарушаватъ електромагнитното равновесие на атмосферата и стимулиратъ вулканическата дейтелностъ върху земята. Механизмътъ, обаче, на това въздействие и до сега още не е обясненъ удовлетворително.

Презъ последнитѣ години се появиха много изследвания, които се опитаха да установятъ зависимостта отъ слънчевитѣ петна не само на природнитѣ явления, но и на събитията отъ социаленъ характеръ. Презъ периодитѣ на минимума на слънчевитѣ петна народитѣ като че ли сж спокойни и уравновесени, въ периодитѣ ва максимума — нервничатъ, възбуждатъ се и охотно воюватъ.

Значението на дихателнитѣ упражнения. — Д-ръ мед. и филос. професоръ Лотаръ Готлибъ Тирала говори: „Покрай тритѣ способности на универсалната терапия — потене, прочистване и кръвопускане — сж които медицината си служи отъ много години насамъ, азъ мисля, че мога да посоча и една четвърта метода. Тя не е почти никога безрезултатна, особено при високото кръвно налѣгане безъ явна органическа промѣна, и при редица болезнени симптоми, които сж въ зависимостъ отъ настѣпващата артериосклероза. Тази метода е систематичното дълбоко дишане. Чрезъ систематични дихателни упражнения удало ми се е не само да сведа до нормата високото кръвно налѣгане у болника, но сжщо да отстраня и субективнитѣ симптоми на тѣзи заболявания, като — нека споменемъ само най-важнитѣ отъ тѣхъ — задѣхване, безсъние, раздразнителностъ, гнетъ въ главата и въ гърдитѣ, главоболие, сърцебиене, замайване, отвращение отъ работа, отслабване на паметта и пр. Такива болни, третирани по препорѣчваната отъ мене метода — чрезъ дишане, безъ каквито и да били други медикаменти — сж оздравявали следъ 3—6 седмично лѣкуване. Азъ каня пациентитѣ си да дишатъ дълбоко и правилно презъ носа. При това дишането да извършватъ сж посрѣдничеството на корема и слабинитѣ по начинъ, като че искатъ да разкъсатъ чрезъ дълбокото дишане нѣкакъвъ поясъ около корема. По този начинъ диафрагмата спада колкото е възможно по-надолу, и всички области на бѣлитѣ дробове се изпълватъ съвършено добре съ въздухъ. Последната фаза на вдишването завършва съ разширението на грѣдния кошъ. Следъ това настѣпва издишването, което пациентитѣ трѣбва да извършватъ чрезъ леко, но чувствително духане презъ устата, която, почти затворена, се свива и издава напредъ. Времето на дишането би трѣбвало да се контролира съ часовникъ въ ръката. При това свиването на мускулитѣ, които повдигатъ грѣдния кошъ, бавно отслабва, коремната областъ се подава леко напредъ и чакъ въ последната фаза на издишването се свива пакъ напълно. Това е единъ точенъ оборотъ на движенията въ коремната областъ: при вдишването — най-напредъ движение напредъ и най-после свиване на корема; при издишването — най-напредъ леко подаване напредъ и после свиване на корема“.

Отъ горното се вижда, какъ все повече и повече се идва до окултнитѣ схващания. Окултната наука отдавна е разгледала дишането отъ едно по-дълбоко гледище въ свръзка съ силитѣ, които проникватъ въ въздуха, и дихателнитѣ упражнения е считала като важенъ методъ за физически и духовенъ подеиъ.

Фотографиране на човешките мисли. — Двама професори от Кембриджския университет сполучили да направят кинематографични снимки на човешките мисли. Единият е професорът по физиология Адриянъ, виден член от Кралското дружество на учените, и вторият — професоръ Метнусъ. Адриянъ, който е посвѣтилъ живота си за изучаване тайните на нервната система, въ 1932 г. получи Нобелевата премия, а преди десетина дена получи и златенъ медалъ отъ Кралското дружество на учените.

Когато човѣкъ седи спокойно въ креслото си и мисълта му не е заета съ нищо сериозно, тогава неговото мозъчно вещество произвежда редовни електрически изпразвания съ една скоростъ приблизително десетъ изпразвания въ секунда. Съ помощта на едни твърде сложни и хитроумно комбинирани апарати и фотографически камери професоръ Адриянъ сполучилъ да отбележи на кинематографическата лента тѣзи изпразвания. Той открилъ, че щомъ само пациентътъ си отвори очите и почне да съсредоточава мислите си върху нѣщо, веднага зачестяватъ тѣзи електрически изпразвания и достигатъ до 2,000 въ една секунда.

Професоръ Адриянъ сполучилъ да докаже съ помощта на своите сложни апарати, че по-голямата частъ отъ човѣшкия мозъкъ съвсемъ не взема участие въ какъвъ да било умственъ процесъ.

Своите опити професоръ Адриянъ е вече толкова усъвършенствувалъ, че сега той може лесно да превръща кинематографическите снимки на мислите въ звукъ, който пъкъ да се предаде на всеуслышание по радиото. Презъ време на публичните демонстрации, аудиторията му е слушала най-различни звукове, въ зависимостъ отъ това, какво се е появило предъ очите на пациента, който е седѣлъ на естрадата и който си отваря очите по нареждането на професора.

Пророчески сънъ. — В. „Дневникъ“ въ броя си отъ 13.II.1935 г., като описва, какъ загинала работничката Райна Стефанова отъ влака за Банки, продължава така:

Вчера при случайна среща, една приятелка на трагично загиналата девойка, нейна съученичка, ни разказа следното:

„Като съученички съ Райна бѣхме много близки приятелки. Често излизавме на разходка. Но следъ като напусна училището и стана работничка, дълго време не бѣхъ я виждала. Въ недѣля случайно се срещнахме. И дветѣ се зарадвахме.

— Сънувахъ те нощесъ и ето, че се видѣхме — каза тя. Но страшенъ сънъ бѣше. Страхувамъ се да не стане нѣщо лошо съ насъ. Въ съня си те видѣхъ съ компания на екскурзия. Пролѣтенъ день. Слънчевите лъчи заслѣпяваха очите ми, и азъ те изгубихъ, обърнахъ се назадъ да те търся, но изведнажъ полетѣхъ въ една пропасть. Събудихъ се ужасена, но веднага се успокоихъ, защото разбрахъ, че всичко е сънъ — страшенъ сънъ.

Дветѣ приятелки си поприказвали и се раздѣлили.

„Когато прочетохъ въ вестниците за нещастieto съ Райна — жаза приятелката ѝ — азъ си припомнихъ нейния страшенъ сънъ и дълго плакахъ“.

Избрани стихотворения — отъ Ф. И. Тютчевъ. Превелъ Йорданъ Ковачевъ, София, книгоиздателство „Посрѣдникъ“, 1934, стр. 64, цена 20 лв.

Трѣбва съ радостъ да посрещнемъ тоя преводъ. Тютчевъ въ Бъл-

гария бѣше по-малко известенъ досега, и превеждането на неговитѣ стихотворения е навременно и нужно. Преводътъ е направенъ много сполучливо. Спазена е изразителността и музикалността на оригинала.

Тютчевъ е единъ отъ идеинитѣ поети и затова стихотворенията му не могатъ да остарѣятъ. Въ тѣхъ има единъ елементъ вѣчно новъ и вѣчно близкъ до живота на нашата душа.

Въ стихотворението на стр. 10 е възпѣта вѣчната красота на природата, която буди въ насъ такава радостъ, такива идеи и потици! Въ стихотворението „Málagia“ поетътъ съ своето вътрешно прозрение долавя въ природата единъ вътрешенъ животъ; той долавя, че въ нея се криятъ други звукове, други гласове и цвѣтове, освенъ тия, които възприемаме съ физичнитѣ сетива. И той долавя, че животътъ има великъ смисълъ, защото води къмъ една висша хармония. Сжщото е изразено и въ стихотворението на стр. 28. Поетътъ въ това стихотворение излага своето отношение къмъ природата: той съ тъжкия усѣтъ на една чувствителна душа долавя, че природата не е мъртва, бездушна, а е жива, любяща! Той долавя разумността, която прониква природата! Съ дълбокъ и красивъ символъзъмъ е проникнато стихотворението на стр. 52: Човѣкъ си свѣа гнѣздо въ долината, но чувствува копнежъ къмъ висинитѣ на планината! И той отъ долината сезира къмъ величественитѣ грамади на планината и поетътъ чувствува, че невидимо надъ планинското чело минава небесно ангелско крило!

Тукъ споменахъ само два три примѣра, за да покажа оная дълбочина, която прониква всички стихотворения. Тѣхното прочитане ще потопи човѣка въ единъ миръ на красота и свѣтлина! Препоръчваме ги на читателитѣ.

„Изпуснати хора“ — драма въ 5 действия отъ Йорданъ Ковачевъ. Второ преработено издание. Издание на „Послѣдникъ“, 1935 година. Цена 15 лева.

Йорданъ Ковачевъ, който се прояви въ лириката и белетристиката, сега съ горната драма почва да работи съ успѣхъ и въ тая нова за него областъ. Обаче духътъ, който прониква всичкитѣ му произведения, е единъ и сжщъ: любовъ къмъ правдата, къмъ брата — човѣкъ, вѣра въ божественото, въ Доброто, което живѣе въ човѣка, вѣра въ красотата на утрешния день. Препоръчвамъ тая драма на читателитѣ си.

Ирисова диагноза — отъ Д-ръ М. Малаусъ; издание на библиотека „Водолей“ — 1935 год. Цена 100 лева. Преводъ отъ III нѣмско издание отъ Иванка Д-ръ Кадиева.

Ирисовата диагноза е една наука на бъдещето. Хората не знаятъ и не обръщатъ внимание на всичкото онова богатство, което се крие въ тѣхнитѣ собствени очи. По очитѣ се чете характера на човѣка, а по тънкитѣ нишки на ириса — неговото здраве, болести и болестнитѣ предразположения. Ето обекта на ирисовата диагноза. Върху тази областъ на четене скритото задъ формата на окото и вида на ириса съ неговитѣ особености, едно отъ най-хубавитѣ съчинения е това на Малаусъ. На времето „Житно Зърно“ даде доста статии върху ирисовата диагноза; тѣ бѣха първитѣ сочни кълнове на български по тѣзи въпроси. Отъ тѣхъ мнозина се поучиха и се осведомиха за ирисовата диагноза. Сега имаме на български цѣлата книга на Малаусъ. Ние я препоръчваме горещо на читателитѣ си.

На планината — отъ Любомиръ Лулчевъ — приказка. Издава Ст. Атанасовъ — 1935 г. Цена 20 лв.

Le Maître parle

DIEU

Il en est Un qui se manifeste par l'Amour, par la Sagesse et par la Vérité.

Il en est Un!

Et toute la Nature vivante parle de cet Un, le Grand. On l'appelle Dieu, le Seigneur, le Père.

Il emplit tout, Il emplit tout ce qui est, tous les mondes, tous les systèmes solaires, et cependant Il reste non-manifesté. Et durant toute „l'éternité“, Il ne peut se manifester totalement, car toutes les formes par lesquelles Il pourrait entièrement s'exprimer ne s'y trouvent pas.

Par Lui-même, l'Absolu, l'Inaccessible est sans forme, Il est sans limites, sans commencement. Il est „Rien“. Mais ce „Rien“ renferme tout en soi. Il se limite sans se limiter. Il se diminue, sans diminuer.

Il crée, mais sans jamais s'épuiser.

Il se manifeste en tout, mais sans être Lui-même dans ce qui est manifesté.

Il soutient tout — tant au dedans qu'au dehors — mais Lui-même ne prend part à rien.

Nous le concevons comme la Lumière, la Raison — le Logos. Mais par Lui-même, Il n'est ni la Lumière, ni la Raison.

La Lumière, la Raison, ce sont ses manifestations.

Dieu n'est pas présent dans le monde d'une façon matérielle. Tout comme le peintre ne se trouve pas dans le tableau qu'il peint, ni le sculpteur dans la statue qu'il fait!

Mais lorsque le Grand Inconnu se révèle, Il nous apparaît comme la Lumière sans ombre, comme la Vie sans interruption, comme le Savoir sans erreur, comme la Liberté sans limites.

Et quand nous disons que Dieu est tout Amour, nous avons en vue une manifestation de Dieu par laquelle nous pouvons le plus intimement le connaître.

L'Amour est la première manifestation de Dieu. Il s'ensuit donc que là où est l'Amour, là où est le bien, qui en est le fruit, c'est là que Dieu se manifeste. Et lorsque nous parlons de Dieu en tant qu'Amour, nous entendons cet Etre dont découle toute la vie dans l'univers et qui unit toutes les âmes vivantes en un tout, sans changer en rien Lui-même.

Les âmes représentent différents états dans lesquels l'Amour, la Conscience Divine se manifeste dans le temps et l'espace. Et tout peut disparaître dans le monde, mais cette Suprême Conscience Divine ne disparaîtra jamais.

Toutes les âmes réunies constituent la Conscience Divine. Et le sens de la vie se trouve dans l'union des âmes avec Dieu, dans leur union avec la Conscience Divine. C'est de cette union que découle l'Amour, qui fait naître la vie.

Dans le plein sens du mot, il n'y a, dans le monde, qu'un être absolument bon — c'est Dieu. Il est toujours bon. Dans cet état de bienveillante et douce bonté, il n'y a en Dieu absolument aucun désir de faire le moindre mal à qui que ce soit. Et si le Seigneur „passait“ à côté du plus petit moucheron, Il lui sourirait et lui donnerait toutes les conditions nécessaires pour vivre et se développer.

Dieu ne juge personne. Il ne retient personne en Lui, Il ne limite personne — et Il n'a pas de quoi juger.

Ce qu'il y a d'ineffablement beau en Dieu, c'est qu'Il ne se rappelle que le bien que nous avons fait. Il ne se souvient pas du mal.

Dieu laisse tous les êtres absolument libres. Jusqu'à présent, Il n'a jamais dit à aucun être dans l'univers, si petit qu'il fût: „Fais cela!“ ou „Sers-moi!“. Il lui montre la voie, mais Il laisse chaque être libre de faire lui-même son choix et d'agir comme bon lui semble.

Et vraiment, si nous nous attachons à Dieu, si nous le servons, quel profit en a-t-Il? Pouvons-nous Lui donner le savoir? Non! Il sait tout. Pouvons-nous Lui donner la force? Non! Il est le plus fort. Tout peut passer, tout peut s'écrouler, mais Lui est à jamais inébranlable.

L'unique chose par laquelle nous attirons Dieu, c'est notre impuissance, notre néant. Lorsqu'Il nous voit si misérables, souffreteux et tellement ignorants, Il sent naître en Lui, dans Sa Suprême Grandeur, un élan, un désir de s'incliner vers nous pour nous tendre la main et doucement nous dire: „En haut maintenant!“

Le désir de Dieu est de nous libérer, de nous purifier, d'éclairer nos esprits, d'ennoblir nos coeurs, de déposer dans nos âmes cette flamme par laquelle nous connaissons qu'Il est tout Amour.

Dans le coeur de Dieu, il y a quelque chose d'auguste.

Il élève les peuples, les sociétés, les familles, les individus. C'est à Lui que nous devons tous les biens — le savoir, la sagesse, la vérité et la liberté. Et tous les grands hommes, c'est Lui qui les a élevés au dessus des autres. Ils représentent comme une impulsion de l'Esprit Divin. C'est par eux que Dieu veut faire entrer l'Amour, la Sagesse et la Vérité dans le monde.

Et la totalité de la vie pendant toute l'Eternité, ainsi que le bien de toutes les âmes, tout est compris dans l'Amour de Dieu, dans sa Sagesse et sa Vérité. Dès que l'Amour, la Sagesse et la Vérité s'éveillent, l'Esprit Divin est présent parmi les hommes et nous concevons la vraie réalité des choses.

Et il faut que l'homme sache qu'il y a seulement un Dieu et un Amour, une Sagesse et un Savoir, une Vérité et une Liberté, une Justice et un équilibre absolu, une Bonté Vivante et une source de biens pour tous.

En dehors de ces unités de mesures, il n'y a pas d'autres mesures pour la Grande Réalité. Et il n'y a de réel que ce qui appartient à l'Un, au Dieu Vivant. Il y a cependant des gens qui demandent: „Dieu existe-t-il, et s'il existe — où est-il?“

Tout l'univers représente „la Ville Divine“ où Dieu demeure. Sa Conscience, sa Raison est si sublime qu'Elle embrasse jusqu'aux plus petits êtres et prend soin de leur vie

Tous les anges, tous les êtres qui ont vécu sur la terre des millions d'années avant nous, savent ce qu'est Dieu. Et c'est avec un saint respect et un sursaut d'admiration qu'ils se tiennent devant cet Etre Auguste dont le coeur est la source d'où découle l'Amour sacré qui élève et soutient le Cosmos tout entier.

Et si vous leur demandez ce qu'est Dieu et où Il est, ils vous répondront, en se conformant à votre manière de parler: „Il n'y a pas d'être qui soit plus proche de vous que Dieu. Il n'y a pas d'être à l'esprit plus éveillé, au coeur plus attentif, à la volonté plus puissante et pour qui il n'y a rien d'impossible. Il n'y a pas d'être plus noble, plus saint, plus pur, plus sage, plus fort, plus puissant que Dieu. Il est partout: au ciel — dans tous les soleils — et sur la terre, derrière tout. Prenez le vent, l'eau, les pierres, les plantes, les animaux les hommes: Dieu est présent derrière tout. Il n'y a pas une seule chose au monde derrière laquelle Dieu ne se trouve pas.

Tout ce qui est en nous et hors de nous, tout ce qui nous entoure, représente un fond derrière lequel, tel un peintre sublime, se cache le Seigneur. Il est caché très profondément parce qu'Il veut nous laisser libres. Et c'est parce que Dieu est caché si profondément que les hommes Le cherchent continuellement au dehors et veulent s'approcher de Lui par des moyens tout extérieurs. Mais Dieu n'est pas une réalité qui peut être démontrée.

Et vouloir prouver l'existence de Dieu équivaut à déclarer qu'il n'y a pas de Dieu. Toute preuve de l'existence de Dieu est un processus mécanique. Et celui qui veut la preuve de l'existence de Dieu a rompu — dans sa conscience — le lien qui l'unit à Lui.

Dès que ce lien est rétabli, la vie commence à couler sans interruption de Dieu vers l'homme et de l'homme vers Dieu. Alors dans l'esprit, le coeur et la volonté de l'homme, il y a un flux ininterrompu de la Conscience Divine.

Et alors aussi cessent tout naturellement ces questions dénuées de sens: y a-t-il un Dieu, n'y a-t-il pas de Dieu; Dieu nous aime-t-Il ou nous a-t-Il oubliés?

Parce que l'Amour envers Dieu, dont découle ce lien vivant entre l'homme et Dieu — c'est une expérience mystique et intérieure qui se manifeste dans les formes et les degrés les plus variés. La force magique de cette expérience se trouve dans le moment où l'homme élève sa pensée, son coeur, son âme et son esprit vers ce Principe Eternel sans aucune hésitation, sans aucun doute. Et tout est possible à l'homme qui a connu ce moment. C'est alors seulement qu'il comprendra le sens de la vie, parce qu'il n'y a que Dieu qui puisse le lui révéler.

Et alors l'homme concevra qu'il est né pour aimer Dieu et pour marquer sa vie du sceau de cet amour, et non pour être le serviteur des conceptions humaines.

C'est précisément ce que lui suggère son âme. Parce que — et n'oubliez pas ceci — le bien-aimé de l'âme humaine est uniquement Dieu.

Voilà pourquoi je ne donne le nom d'homme qu'à celui qui aime Dieu. Et c'est le moment dans lequel il s'est déclaré et a aimé Dieu, qui fait de lui un homme. Un tel homme attire l'attention des gens intelligents et bons, et ils disent : „Quelque chose de divin a eu lieu aujourd'hui“.

Le moment où l'homme aime Dieu d'un pur amour est le moment le plus glorieux de sa vie, car il fleurit alors et le parfum qu'il exhale se répand au loin. Cela veut dire qu'il est alors une source qui jaillit incessamment et qui sait donner. Dans cet état, tous les désirs raisonnables de l'homme peuvent être réalisés.

C'est alors seulement que l'homme devient véritablement libre. Il a la liberté que la Vérité lui donne. Et par la „Vérité“, nous entendons, dans ce cas, le lien que Dieu a créé entre Lui et nous.

En dehors de cela, il n'existe aucune liberté. Les gens d'aujourd'hui, qui ont perdu le lien qui les unissait avec Dieu, s'imaginent qu'ils peuvent faire ce qu'ils veulent ; ils vont jusqu'à penser qu'ils ont le droit de critiquer Dieu Lui-même.

On pourrait dire avec raison qu'il n'y a pas d'être ayant subi de plus grands outrages que Dieu. Mais — pour employer le langage humain — Il n'a même pas froncé les sourcils. Dans le rayonnement de son immuable bonté Il regarde, doux et calme.

Il n'y a que celui qui vit dans ce monde réel et immuable dans lequel Dieu demeure ; il n'y a que celui qui sert Dieu et comprend ses lois et ordonnances qui soit libre, qui ait une volonté libre. Et maintenant retenez ces vérités très simples et qu'elles soient pour vous le vrai critérium :

L'unique être qui nous aime, c'est Dieu. Et quand nous souffrons et quand nous sommes dans la joie, Il est le même. Et dans la souffrance et dans la joie, c'est Dieu qui nous parle

Et voici une autre chose que vous ne devez pas oublier non plus. Pour que vous puissiez demander ce que Dieu est, vous devez d'abord avoir cherché, appris, non pendant une, mais pendant beaucoup d'éternités. Et après que vous aurez fini d'étudier toutes les sciences du ciel et de la terre, c'est alors seulement que vous aurez le droit de poser cette question. Et savez-vous ce que l'on vous répondra ? La réponse est simple et claire : „Dieu est l'Amour que vous devez éprouver au dedans de vous-même“.

Mais jusqu'alors, pendant que vous vous égarez encore à la recherche des preuves de la sublime réalité, retenez ce qui suit :

Lorsque tu demandes où est Dieu, sache ceci :

Dieu est là où il y a vie, pensée, sentiment.

Si tu doutes de Dieu, sache que tu doutes de toi-même. Car Dieu ne change jamais : pas de processus réversible en Lui. Dans l'Amour de Dieu, il n'existe absolument aucune exception.

Voilà pourquoi, quel que soit le lieu où tu ailles, quelle que soit la situation où tu te trouves, tu peux douter de tout, mais jamais de Dieu. Sache qu'Il est partout et dès que tu L'invoqueras, Il viendra à ton aide.

Si tu entends des gens dire qu'ils ne croient pas en Dieu, examine-les et tu verras qu'ils se prennent eux-mêmes pour des dieux. Ne sers pas de tels dieux

Rappelle-toi cette autre chose : Dieu est présent partout où il y a du sens. Où il n'y a pas de sens, Dieu est absent. Et l'endroit d'où Dieu est absent est „l'enfer.“

Tu demandes quand l'homme est bon ? Au moment où Dieu se manifeste, l'homme est bon. Il est mauvais dans les moments où Dieu ne s'exprime pas.

Lorsque l'homme a Dieu en lui, il se sent plein de joie et de gaieté, prêt à tous les services. Dès qu'il renonce au service divin, Dieu le quitte.

Ne demandez pas si Dieu vous aime - Il n'a cessé de vous aimer depuis le premier jour jusqu'au dernier — demandez plutôt si vous aimez Dieu.

Et mettez votre amour à l'épreuve par cette mesure unique et sûre : Qu'est-ce qui est plus fort en vous, vos désirs ou votre amour pour Dieu ? Si votre amour pour Dieu est plus fort, vous êtes en bonne voie. Mais si votre amour pour Dieu est moins fort que vos désirs, alors les souffrances et les contradictions ne cesseront pas dans votre vie.

Si l'homme a en lui l'amour de Dieu, quoi qu'il lui arrive, tout finira bien. S'il n'a pas en lui cet amour, alors son chemin sera long, pénible et rempli de désirs irréalisables.

Le chemin vers Dieu se trouve dans la perfection. L'homme parfait n'a qu'une idée : Toujours vers Dieu ! En dehors de la perfection, Dieu reste inconcevable pour nous. Du moment que l'homme tend à la perfection, il connaîtra Dieu en tant qu'Amour.

Et il sentira alors battre le pouls de tous les êtres vivants. Et il n'existe pas de plus grande félicité pour l'homme que de sentir cette pulsation.

L'homme comprendra alors le sens sublime des augustes paroles que le Christ a prononcées : „Je vis en Dieu et Dieu vit en moi !“

„Je vis en Dieu“, ce qui signifie que Dieu est „en dehors“. „Dieu vit en moi“, ce qui signifie que Dieu est „au dedans“, et moi, l'homme, je suis „en dehors“.

Voilà pourquoi : quand Dieu est en toi, garde toi de le limiter. Donne-Lui, au dedans de toi, une liberté absolue afin qu'Il te donne aussi cette même liberté en Lui.

„Le diable“, c'est un être qui a limité Dieu au dedans de lui, et voilà pourquoi Dieu l'a limité au dehors.

Donne à Dieu une liberté absolue au dedans de toi-même. Et alors un monde nouveau te sera révélé.

Редакцията на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“, както съобщи вече, презъ тази година ще даде като премия практически ползната на читателитъ книга на

А. Осборнъ Йивсъ

ЛЪКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВЪТНИТЪ ЛЪЧИ

— ХРОМОТЕРАПИЯ —

Изложението е общедостъпно.

Хромотерапията е една окултна наука, върху която на български нѣма нищо печатано. Тя е една отъ ония пжтеки, посрѣдствомъ които животътъ на човѣка може да стане слънчевъ, пъленъ съ здраве, радостъ и смисълъ.

За получаването на премията, трѣбва всички абонати да внесатъ **немедленно** своя абонаментъ отъ **80 лв.** за IX год. на списанието.

ДЕВЕТАТА ГОДИШНИНА

НА СП. „ЖИТНО ЗЪРНО“

Редакцията съобщава на своите читатели, че Хромотерапията на Йивсъ, предвидена за премия на списанието през тази година, ще бъде разпратена заедно с кн. 6 за м. юний — преди лятната ваканция. По молба на много наши добри абонати, ние продължаваме още веднъж срока за внасяне абонамента до средата на м. април т. г.

Абонаментът остава и през тази IX год. пакъ минималния за списания отъ този родъ — 80 лв.

През последните нѣколко години списанието подобри извънредно много качеството на помѣствания материалъ. За тая целъ бѣха отворени редица нови отдѣли. Презъ текущата IX-та годишнина ще бждатъ внесени редица още подобрения.

Списанието „Житно Зърно“ и презъ тази годишнина ще остане вѣрно на своите цели — да хвърля духовна свѣтлина по всички въпроси на живота, за да могатъ хората да се възпитатъ и подготвятъ за единъ повъзвишенъ животъ на земята.

ЕДНА НОВА ДУХОВНА КУЛТУРА само е въ състояние да пресъздаде и обнови всѣки народъ и цѣлото човѣчество.

Ние вѣрваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бжде прието така радушно, както до сега. Вѣрваме, че всички абонати ще направятъ много повече за разпространението му.

Нека влѣзе то въ всѣки домъ!

Всичко се праща на адресъ : „Житно Зърно“
Пощ. кутия № 270 — София

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte : „Jitno Zerno“
Boîte postale № 270
S O F I A (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levass ou 25 Frs. Frs.
